

DĖKIME KAD IR
PASKUTINĮ DOLARĮ ANT
LIETUVOS AUKURO.

LIETUVA

"LITHUANIA" DAILY

SENIAUSIAS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS VIDURINĖSE-VAKARINĖSE
VALSTIJOSE. INSTEIGTAS 1893.

STOKIME !
LIETUVOS APGYNĖJŲ
EILES.

THE FIRST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CENTRAL AND
WESTERN STATES. ESTABLISHED 1893.

Published and distributed under Permit 582, authorized by the act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the President A. S. BURLESON, Postmaster General.

METAI: (Šav. XXVI). Dienr. II. No. 265

CHICAGO, ILL., PANEDĖLIS, LAPKR. NOV. 10 d. 1919.

KOPIJA—COPY 2c.

Plianojoja nauja Baltiko sajunga

Pavojus namines kares Amerikoje.

Suimta daug radikališkų ateivių.

Sutarti gal leis visuotinam nubalsavimui.

PAVOJUS NAMINĖS KARĖS AMERIKOJE.

Washington, D. C., lapkr. 9 d. — Čia laikyta ilga konferencija unijų vadų apšvarstyti valdžios taktikos, kurios atstovai įsakė atšaukti streiką.

Unijų vadų konferencijoje, kurioje Gompers užėmė žymią vietą nutarta remti angliakasių jų ginčą už algų pakėlimą nežiurint ir valdžios padavimų. Mat valdžios įsakyme per teisėją Andersoną, kad būtų užbaigiamas angliakasių streikas, unijų vadai mato kėsinimasi ant unijų gyvybės.

Sakoma Amerikos Darbo Federacija net pavedanti savo visą išdą rėmimui angliakasių streiko.

SUIMTA DAUG RADIKALIŠKŲ ATEIVIŲ.

Washington, D. C., lapkr. 9 d. — Subatos naktį valdžios agentai darė kratas 18 didesnių miestų tarpe radikališkų ateivių, ypač rusų.

Valdžios agentai per porą menesių sekė veikimą sąjungos darbininkų organizacijų, kurios vienu iš tvėrėjų buvo šatov, dabar esąs Petrogrado policijos viršininku.

Ši organizacija, sakoma, yra anarchistų pažiūrų ir valdžia areštavusi apie 200 radikališkų ateivių, kurių veikimas yra surištas su minėta darbininkų organizacija. Galų gale, kad jie bus departuojami į Suvienytų Valstijų, nes jau dalis jų perįsta į Ellis Island.

Valdžios agentai tvirtina, kad pas suimtuosius rasta daug prieš valdiškos literatūros, kur agituojama prieš revoliucijos ir nuvertimo egzistuojamos tvarkos.

SUTARTI GALI LEISTI VISUOTINAM BALSAVIMUI.

Washington, D. C., lapkr. 9 d. — Sostinėje yra gandy, kad jei senatas nesusitarkys užtvirtinime taikos sutarties, tai galimas dalykas, kad prezidentas Wilsonas leis sutartį visuotinam šalies

piliečių nubalsavimui.

Mat užtvirtinimui sutarties reikalingi du trečdaliai senato balsų ir gali atsitikti, kad senatas negalės prieiti prie jokio rezultato.

AMERIKA PRADEDA OFICIALIUS SUSINEŠIMUS SU VOKIETIJA.

Washington, D. C., lapkr. 8 d. — Pirmutinis oficialis susinešimas tarp Suv. Valstijų ir Vokietijos valdžios nuo pradžios karės įvyko keletas dienų atgal kas link \$64,800, padengimui lėšų transportacijos Vokietijos karės belaisvių.

VOKIEČIAI SUTARPINŲ 70,000 BOŽNYTINIŲ VARPŲ.

Berlynas, lapkričio 8 d. — Pranešama, kad laike karės vokiečiai sumadojo apie 70,000 bažnyčių varpų kanuolių kulkoms ir kitokiems kariniams reikalams.

NUIMTAS MUITAS NUO IVEŽAMO CUKRAUS.

Washington, D. C., lapkr. 8 d. — Karės pramonės komisija šiandien išleido pranešimą, kad nuimama muitas nuo iveržimo cukraus iš kitų šalių, išskiriant cukrų iš Kubos ir bolševikiškos Rusijos.

SAKO AMERIKONAI PERŠOVĖ MEKSIKONUS.

El Paso, lapkričio 8 d. — Pereita sereidą tapo peršauti du meksikonai netoli Jurez jų stuboj. Peršautieji tvirtina, kad stubon įnejo trys amerikona kareiviai ir pareikalavo degtinės ir pinigų; gi atsisakius jiems duoti, išeidami per duris, peršovė stuboj esančius. Vienas iš peršautų sveiksta.

Suvienytų Valstijų kariški detektyvai pradėjo tirinėjimą šio gan nemalonaus nuotikio.

PALIUOSUOS AUSTRO-VENGRUS NELAISVIUS.

Paryžius, lapkričio 8 d. — Šiandien augščiausia taryba taikos konferencijos nusprendė nevilkinant paliuosuoti austro-vengrus nelaisvisiu, kurie yra laikomi Anglijoje.

Prasideda lukštenimas.

Dedė Samas pradeda daugiau dauti radikalius elementus iš ateivių ir, berods, jie bus tuoj deportuojami.

GREKIJA UŽGINČINA RAPORTUI TALKININKŲ KOMISI/OS.

Paryžius, lapkričio 8 d. — Šiandien augščiausios tarybos posėdyje Grekijos premieras Venozelos užginčino talkininkų komisijos raportui link grekų elgimasi Smyrnoje; sako jis esąs vienpusis.

Talkininkų komisija, ištinuol riaušių Mažoje Azijoje, pranešė taikos konferencijai, kad del riaušių mieste Smyrna esą kalta Grekijos kariumenė. Tarpe minėtos komisijos narių buvęs Suvienytų Valstijų admirolas Bristol.

ANGLIAKASIŲ PREZIDENTAS DAR NENU SPRENDE.

Indianapolis, Ind., lapkr. 9 d. — Veikiantis angliakasių unijos perzidentas šiandien užreiskė, kad jis dar nėsprendė ar pildys teismo nuosprendį atšaukti streiką iki 6 val. vakaro 11 d. lapkričio.

Teismas išnešė tokį nuosprendį pasireidamas karės laikų taisyklėmis, nes, girdi, taiką dar neįvyko. Gi angliakasių advokatai tvirtino, kad jei kareiviai paliuosuoti ir kasyklos sugrąžintos savininkams, tai karės laikus reikia skaityti perėjusiais.

Jei angliakasių unijų valdyba, turėdama paramą kitų unijų, neatšauks streiko iki paskirtam laikui, tai tikrai galime susilaukti naminės karės.

Bolševikai užeme Gdov.

Londonas, lapkr. 8 d. — Laikraštis Daily Mail gavo žinią nuo savo korespondento iš Helsingforsio, buk tén esantis narys Šiaurvakariinės Rusijos valdžios gavęs telefonu žinią iš Revelio, kad bolševikai užėmė miestą Gdov.

Jei šis pranešimas yra teisingas tai žymi dalis Judeiinio armijos tapo akirista nuo centro ir jai gresia nemažas pavojus buti sunaikinta.

Bolševikų pranešimas ir gi patvirtina užėmimą; taip gi priama, kad bolševikai turi nemažai laimėjimų ir kitose vietose prieš Judeničio spēkas.

Prie to bolševikų pranešime priduriame, kad jiems gerai sekasi ir prieš Denikiną ir buk užėmė miestą Maloarchangelsk į pietus nuo Orel.

TALKININKŲ ULTIMATUMAS RUMUNIJAI.

Paryžius, lapkričio 9 d. — Francuzijos užrubežinių reikalų ministerija šiandien pranešė, kad augščiausia taryba taikos konferencijoje pasiuntė Rumunijai greižtą reikalavimą, idant nevilkinant ištrauktų savo kariumenę iš Vengrijos. Tai yra jau ketvirtas talkininkų panašus reikalavimas.

Sykiu ateina žinių, kad rezignavo Rumunijos ministerių kabinetas.

ARGENTINA SUVARŽO ATEIVYSTĘ.

Buenos Aaires, lapkričio 8 d. — Ateivystės komisijonierius šiandien išleido padavimą, didžiai ap sunkinanti ateivystę. Tas lytisi keliauninkų visų klasių.

Sulyg naujo padavimimuo nuo atkeliaujančių šalin bus reikalaujama netik pasporto su konsulio liudijimu, bet dar paliudijimo nuo policijos bei teisimo, kad keliaujantis bėgyje paskutinių penkių metų, nėra prasižengęs ar nubaustas už kėsinimasi prieš dabartinį visuomenės surėdymą.

Šios taisyklės lytisi keliauninkų iš Europos ir Suvienytų Valstijų.

VALANDOS STREIKAS DEL INTEREVENCIJOS RUSIJON.

Paryžius, lapkričio 8 d. — Francuzijos gelžkelių darbininkai paskelbė vienos valandos streiką, protestuodami prieš intervenciją Rusijon ir reikalaudami amnestijos 'politiškiems' prasikaltėliams.

AMERIKONAS UŽNUO DYTAS DUJOMIS RYGOJE.

Londonas, lapkr. 8 d. — "Daily Mail" gavo žinių iš Helsingforsio, kad kapitonas Orbison, viršininkas Amerikos labdaringos misijos Rygoje, tapo labai užnuodytas dujomis iš sprūgusios vokiškos bombos preitą ketvergą.

Išvare rusus iš Birzių.

Baltiko šalys nepatenkintos talkininkais.

PLIANUOJA NAUJA BALTICO SĄJUNGA.

Kopenhagenas, lapkričio 9 d. — Iš Helsingforsio pranešama, kad Ukrainos ministeris užreiskęs, jog plianuojama nauja Baltiko sąjunga, kurion įneitų Estonią, Latviją, Lietuvą, Baltarusijos respubliką ir Ukrainą.

Bet šiuo laiku šis klausimas turis kėblumų. Mat Estonija ir Latvija nori, idant sąjungoj prigulėtų ir Lenkija, bet kitos naujos valstybės delei tulų priežasčių tam nepritaria.

IŠVARE RUSUS IŠ BIRZIŲ.

Kopenhagenas, lapkričio 8 d. — Lietuvos sostinėje Kaune išleista oficialis pranešimas, kad Lietuvos kariumenė sumušė Bermond-Avalovo kariumenę ties Biržiais, Pasvalio apskrityje ir užėmė Biržius. Rusų vokiečių spēkos pasitraukė linkui Schoteberg.

Ruso-Vokiečiai taipgi varomi pirmyn Kruka-Raseiniai-Linkurtai linijoje.

BALTICO ŠALIS NEPATENKINTOS TALKININKAIS.

Paryžius, lapkričio 8 d. — Specialis korespondentas laikraščio Chicago Tribune T. S. Ryan ilgokam straipsnyje praneša apie situaciją Baltiko šalyse.

Baltiko šalys Estonija, Latvija ir Lietuva jau pavargę je kariaudamos prieš bolševikus sulyg talkininkų įsakymo, bet nemato jokio užtikrinimo savo siekiams t. y. tapti neprigulmėjomis.

Kolėakas, Denkinas, Judeničas ir jų pagelbėninkai esą liekanos carizmo laikų ir jais Baltiko šalys pradeda neužsitikinti, nes tuli jų jau išsireiskė prieš Baltiko šalių neprigulmębę; kiti gi pasisakė esą monarchistais ir stovi už galingą Rusiją, ir tretį diplomatiškai tyli.

Baltiko šalys prielankios padėjimas.

Visos Baltiko šalys, įskir-

riant ir Finliandiją randasi kėbliame padėjime. Ypač jų vadai, kuriems jau nusibodo tvarkyti reikalus su neaiškia ateitimi.

Šiandien reikalaujama, kad Baltiko šalys taptų talkininkėmis Judeničio kovoje prieš bolševikus; gi rytoj tas pats Judeničas gal padarys minėtas šalis vergėmis naujai persiorganizavusios Rusijos.

Bermond-Avalov pasikvietęs Goltzą nieko nelaukdamas stengiasi užvaldyti Kurliandiją ir dalį Šiaurinės Lietuvos.

Gi pietuose Lenkija reikalauja sau Lietuvos žemių net su lenkiška gyventojų mažuma ir nori su Lietuva unijos, kurioj Lenkija vadovautų.

Baltiko alys pirlankios bolševikams.

Nors Baltiko šalių gyventojai nėra nei slavai nei germanai ir tarpe jų neturi pasisekimo rusiškos idėjos bolševizmas, bet jų padėjimas ant tiek keblus, kad Baltiko šalys pradeda žiūrėti į talkininkų politiką su nepasitikėjimu ir pradeda simpatizuoti bolševikams, kuriems užviešpatavus jos turi vilti tapti neprigulmėjomis.

Net yra manoma, kad Baltiko šalys greičiau dėtusi prieš Vokietijos negu imperialistiškos Rusijos, nes senoji Rusija dideliai skriaudė Pabaltmario kraštą.

Baltiko šalys dabar reikalauja maisto, drabužių, ypač pripažinimo ir užtikrinimo joms neprigulmębės ir jos tada užmirštų neapildytus talkininkų prižadus.

Goltzo tikslas imperialistiška Rusija.

Baltiko šalių gyventojai mano, kad generolo Goltzo tikslu yra atgaivinti imperialistišką Rusiją, ne tik tuomet vokiškiems baronams ir vokiškos kilmės biurokratams bus duota valia Rusijoje, o su tuo ir Rusijos duris vokiečiams bus atdarytos.

ORAS

Chicagoje ir apilinkėje.

Šiandien oras nepastovus, mažą atnaina temperatūra; vidutiniai įvairūs vėjai. Saulėtekis, 6:34; Saulėleidis, 427.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
 Published daily, except Sundays, by the
 Lithuanian Publishing Co., Inc.
 8293 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
 Telephone: Borlavad 4250
 EDITOR: B. K. BALUTIS
 Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
 Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd 1897.
 Prenumeratos kainai: Per mėnesį \$5.00
 Chicagoje, per kraš— Vienas metas \$5.00
 Vienas metas \$5.00 Šeši mėnesiai 3.50
 Šeši mėnesiai 3.50 Trijų mėnesių 1.85
 Chicagoje, per išsiuntimą— Kanadoje, metams \$7.00
 Viena kopija \$ .02 I visais kitais šiais, metams \$5.00
 Per sąvartę .12

PAIMKIME LIETUVOS PRAMONĘ I SAVO RANKAS.

Kiekvienos tautos ar valstijos ekonominis gyvenimas priklauso nuo to, kaip augsta valstijoje yra išsivysčiusi ir išbujojusi išdirbystė ir prekyba. Kur išdirbystė ir prekyba stovi augščiau, ten ir tarpe žmonių viešpatuoja gerbuvys, nors, tiesa, paprastai nustelbiamas kapitalistų savivaliumas.

Ekonominis klausimas — tai svarbiausias klausimas valstijos gyvenime. Todėl ir prieš atgimstančią lietuvių tautą kartu su ingijimu liuosybės ir savistovumo turi stovėti ir ekonominis klausimas.

Lietuvių tauta turi ingyti ne tik tai politiskai, bet ir ekonomiškai liuosybę. Kitais žodžiais tariant, lietuviai patys privalo paimti išdirbystę ir prekybą į savo rankas.

Tuli iš mūsų veikėjų yra tos nuomonės, kad lietuvių tauta privalo pirmiau pasirūpinti išgavimu Lietuvai visišką liuosybės, o jau vėliau galima bus pasirūpinti išsivysčiusi ekonomiską klausimo. Vienok šitokia nuomonė reikia skaityti klaidinga. — Išsivysčiusi tų dviejų klausimų turi būti vedamas greta viens kito.

Mes turime atsiminti, kad svetimačiai da visą pastangas, kad pagriebs Lietuvos išdirbystę ir prekybą į savo rankas. Kiekvienos valstijos (iš žymesnių jų) atstovai ir agentai jau veikia Lietuvoje savo naudai. Sulyg tulį pranešimų iš Tėvynės — nekuriąs pramonės šakas jau paglemžia svetimačiai.

Juk tai rengiamas didelis smugis lietuvių tautai — jai daroma neatlyginama skriauda. Prašalinti tą smugį gali tik patys lietuviai. Ir, nesiviruojant galima pasakyti, kad Amerikos lietuviai ypatingai turėtų prisidėti savo pastangomis, žiniomis ir kapitalu prie sulaukymo godžių svetimačių nuo užplūdimo ant Lietuvos.

Lietuvoje slepiasi dideli turtai. Tik reikia mokėti tuos turtus surasti ir juos išnaudoti. Žinoma tvirtina, kad Lietuva trumpu laiku gali pasidaryti turtingu kraštu, sumaniai sunaudodama savo turtus.

Lietuva — pirmiausia žemdirbystės kraštas. Taigi mums daugiausiai ir reikėtų pasirūpinti paėmimu, taip sakant, žemdirbystės pramonės į savo rankas. Reikia pastebėti, kad jau svetimačiai užsimojo ant šios pramonės. Apie tai buvo pranešta Lietuvos laikraščiuose. Bet ytin indomias žinias surandame neseniai sugrįžusio iš Lietuvos serž. Vasko pranešime, tilpusiame "Darb." Štai ką jis tarp ko kito sako:

"Anglų danų korporacija gavo pavėlimą apipirkti ir išvežti iš Lietuvos linus. Už tą pavėlimą užmokėjo Lietuvos valdžiai 4,000,000 kronų.

Danų pienininkystės vedėjai labai susirupinę šiuomi, nes bijo didelės kompeticijos nuo lietuviškų korporacijų ateityje.

Mat, pirm karės viena mažutėlė lietuviška bendrovė "Biruta" išsivysdavo visą savo sviestą į Angliją, ir tenai tas sviestas patekdavo tiksliai į bagočių rankas. "Birutos" bendrovė eksportuodavo kas mėta sviesto į Angliją už 12,000,000 rublių.

Šiandien danų korporacijos nori užpirti visą Lietuvos pienininkystę ir laikyti savo rankose.

Vienas amerikonas, kuris darė transakciją Danijai ant 250,000 svarų sviesto, sakė man, kad ne ven danai yra užsinteresavę Lietuvos pienininkyste, bet kad ir amerikiečiai apie tai suka galvas.

M. Peterson, kitas amerikietis, kuris šiandien turi 14 sviestinių fabriky, sakė man, kad jeigu lietuviai greitai nepašims to pienininkystės pelno į savo rankas, atsirasi kiti, kurie padarys milijonus iš to".

Tas aiškiai parodo, kad Lietuvių tautai grumoją ekonomiską vergiją. Taigi mes pasirūpinkime, idant tie "kiti", t. y. svetimačiai neuzdėtų lietuviams tos ekonominės vergijos pančių.

Delei to Amerikos lietuviai privalo suorganizuoti didelį kapitalą, idant kartu su savo vienuoliais Tėvynėje perimti

savo rankas atskiras išdirbystės, žemdirbystės ir prekybos šakas. Tuom tikslu yra Amerikoje susitvėrę trys bendrovės, iš kurių ypatingą veiklą ir kompetentiškumą apreiškė Liet. Atst. Bendrovė, kuri jau pradėjo prekybą su Lietuva. Butų labai naudinga ir nuoseklų, jei tos visos bendrovės veikti sutartų, kombinuotai, ne tiklatai nekenkiant viena kitai, bet prigelbstint viena kitai. — Veikiant toje prasmėje, Amerikos lietuviai prigelbėtų savo vienuoliais Tėvynėje paimti Lietuvos pramonę ir prekybą į savo rankas.

ŽEMAIČIO ŽODIS I AMERIKOS LIETUVIUS.

Broliai ir seseris, amerikiečiai-lietuviai! Išaušo puikiausias laikas mūsų tėvynėje Lietuvoje: jau esame liuosi nuo žiaurųjų priešų rankos; jau tie pančiai, kurie mes varžė per 4 metus suvirš, nukrito; jau dabar mes galime vienas su kitu laisvai pakalbėti. Nors dar yra priešų, tykojančių mūsų pradžios, bet jie jau nieko nebelaimės: mes, paragavę liuosybės, jos nebepaleisim, nors prisieitų net gyvastį padėti. Dabar mes vien tesvajojame apie nepriklausomą Lietuvos respubliką.

Taigi šiandien, turėdamas tiek linkmybės savo širdyje ir nebegalėdamas iš džiaugsmo susilaikyti, atsiminę savo brolius ir sesutes Amerikoje, kuriems rupi mūsų dabartinis padėjimas, esu priverstas tą savo džiaugsmą išreikšti ir jiems.

Be abejonės jau žinote, kad mes patekome drauge su savo tėvyne-Lietuva po vokiečių jungu 1915 metų pradžioje. Tada tapo Lietuva atskirta nuo visų pasaulio šalių. Daug iškentėjome toje nelaisvėje; sunku tai dabar išpasakoti, tai paliksiu tolimesniai laikui. Išbuvome po tuomi jungu iki 1919 metų pradžios, kada mūsų prispaudėjai-vokiečiai priversti buvo apieisti mūsų kraštą. Bet neilgai teko ir tuomi mums pasidžiaugti; užpuolė bolševikai, kurie vėl plėšė mūsų kraštą, bet lietuviai jau vargais-negalais pakėlė ginklą ir jau juos išvijo. Dabar jau nuo jų pavojaus beveik nebėra. Bet dar atsirado priešai — lenkai. Jie irgi nori paglemžti mūsų tėt. ne-Lietuvą, visą ar jos dalį. Bet lietuviai jau dabar nebepailūs ir beįėjai, kaip pirmiau kad buvo, prispausti kty (svetimačių) jungu.

Tečiau Žemaitija, nors ir buvo prislėgta svetimačių, vienok nėra visai sunaikinta. Ji greitai laiku atgys ir atsistos į tas pačias vėžes, kuriose buvo prieš karę. Šimet žemaičiai susilaukė puikaus derliaus; nors vasara buvo ir lytinga, tačiau ruduo yra gana puikus. Matyti, nekenčime bado. Pramogų mūs lietuviams ir nestoka, kad tik šiaip-taip susitvarkius.

Valdžios tvarka Lietuvoje gana gera. Žmonės daugiausia (visi lietuviai) ja patenkinti, — tik ją teršia kokie ten lenkai arba kiti priešai. Žinoma, iš valdžios negalima ir laukti kokių ten stebuklų, nes darbo yra begalės, o darbininkų stoka. Tai gi kartais ir atsitinka koks nenuoseklumas iš nežinojimo arba nesugebėjimo. Vienok tas viskas bus greitai pataisyta, — pasidarys daug gerų darbininkų iš jaunosios kartos, kuri veržė veržiasi į mokslą; jaunuoliai gerai permato, kad nuo jų pačių priulės jų ateitis.

Žemaitijoje įsteigta gana liaudies mokyklų; kiekvienoje parapijoje jų yra po 3—8. Gimnazijų ir pro-gimnazijų irgi yra nemažiau 7-nių. Mokinių mokyklose nestinga: jos yra kimšte prikraštos, taip kad liuosų vietų beveik ir nėra.

Bet mokslas nelengva pasiekti, nes viskas — yra labai brangu. Ypač neturtin-gieji labai kenčia skurdą: išėję vos 2—3 ar 4 kl. gimnazijos, jie yra priversti su dideliu širdies skausmu apieisti mokyklą, nors labai ją norėtų dar lankyti.

Daugelis nežiuri, kad privargas, arba nustos sveikatos besimokydami, bevargdami. — Stoją jie nežinodami, kas jų laukia rytoj, — ar bus kas pavalgyti ir apsirengti. Kiti, kad tik gautų globėjų, kurie juos sugelbėtų tame sunkiame laike, tai tiesiog nebežinotų kaip atsilyginti savo geradėjams. Bet, dėja, tokių Lietuvoje mažai yra. Nors, tiesa, yra draugijų, kurios rūpinasi jų sunkiu padėjimu, bet vargu tegali ką padaryti, nes vos mažą dalį iš jų tesušeipia. Užtat labai reikalinga, jeigu kas galėtų iš Amerikos lietuvių, idant tuomi pasirūpintų, o sulauktų už keletos metų puikiai ausių vaisių už savo trisus.

Visi tie, kurie turi ką nors iš savo giminių Amerikoje, labai laukia nuo jų žinios. Išsiūgę jie kiekvieną dieną varsto pašto duris ir klausinėja, ar neparėjo laiškas iš Amerikos. Gave, kartais, laišką — kaip didžiausią brangenybę — skaito jį kartais apstoje po dešimt asmenų. Tada yra didžiausias džiaugsmas, kada sužino,

Kunigas nori grįžti Ameri- kon, nes Lietuva pavojui.

Tai stebėtini tie mūsų, je vargo vargti, tai jau se-dvasiški vadovai. Visi jie nai mūsų Lietuvos nebutų geri paukščiai, bet kaiku-buvę ir tik istorija būtų m-nėjusi mūsų vardą. Lietuviai yra pripratę prie skurdo naštos ir jos ne-bijo. Tame visa mūsų galybė gludi. Be to mes butum jau senai pražuvę, sunykę, iskrikę, kaip to Grigo bitės.

Vargai šakavo, vargai lapo, vargai vargeliais žydėjo mūsų tėvynėje per istisus metašimčius, bet tie lietuviai, kurie ištikro mylėjo savo žemę, to nebijojo. Jie nebėgo iš tėvynės didžiausiose sunkmečio laikuose, bet kantriai trisus savo žilame lizde, stengėsi ma'inti nelaimių kalną, užgriuvusį ant mūsų nelaimingos tautos ir užtat dabar, ačiu tik jų pasidarbavimui, mes stovime prieangyje liuosos ir neprigulmingos Lietuvos respublikos.

Žinote gal kas yra kun. P. Saurasaitis? Tai tipiškas Amerikos lietuviškas "prabašcius," nemažai pasižymėjęs (o gal atsižymėjęs?) kovoje už blaivybę.

Negana to. Amerikos ry-miškių lietuvių blaivininkų draugija keletas savaičių at-gal nusiuntė jį delegatu į Lietuvą, kad pagalbėti gim-tajam kraštui, kovojančiam už savo teisingus ir nenu-maldomus troškimus. Kai-kurie sako, kad tai buvęs ne nusiuntimas, bet nusi-siuntimas, bet tas galų gale nesvarbu.

Svarbiausis dalykas tai-laiškas. Tik domiai žiurėkit, kaip jis prasideda:

"Turbūt, kad tik nepri-sieis man sugrįžti į Ame-riką dar pirma žiemos, nes mūsų brangioji Tėvy-nė dar randasi pasibaise-tiname pavojuje. Jei nu-svarstysiu sugrįžti duosiu žinią vėliaus, tuom tarpu pats nesumanau ką dary-ti. Laišku aprašyti tiesiog negalimas daiktas; tiek tik galiu pasakyti, kad tiesa ką kunigas Laukaitis nupiešė, kad bado jau nėra, tik visoki vargai ir skurdas."

O skelkities uolos! Tai Lietuvos mylėtojas, tai patriotas...

Vadinas, tas "Dievo vai-kelis," kuris visomet save vadindavos netik klebonu, bet ir lietuvių veikėju, da-bar nori ausis suglaudes dūmti iš tos "numylėtos Lie-tuvos, nes... ten nemažai vargo tenka kėsti.

Svieteli tu mano mielas, kas gi būtų, jeigu visi lie-tuviai taip galvotų, kaip Amerikos lietuvių kunigų išrinktas "veikėjas" kun. P. Saurasaitis.

Jeigu lietuviai but bijo-

jog jų broliai, senutės ar vaikai dar gyvi-ir mano kada-nors pasimatyti. Beabejo-nės bus tada didžiausias džiaugsmas, ka-da sugrįžęs amerikietis lietuvis ras savo seną tėvelį ir matušėlę jų belaukiančius, arba sesutę brolelio pasiilgusi ims bučiuoti ir pasakoti jam visus savo vargus.

Toks tai dabartinis stovis Žemaitijoje. Visi, kas galite, gelbėkit savo brolius-lietuvius, neturtingus moksleivius, o jusų dar-bas atneš gausų vaisių.

Telsių moksleivis P. S.

Mūsų dvasiški tėveliai pradeda krai-tyties nuo vardo "kunigo". Europiečiai kunigai: Krupavičius, Purekis, Šultė, Ma-linauskas ir kiti po savo raštais jau nede-ka "kun."

Veltui, kailis veislės nepermaino.

Kun. P. Saurasaitis skundžiasi "Dar-bininke", kad Lietuvoje nemažai vargo dar-

Prašai patarimo — šti jis: Buk Lietuvoje, darbuokis drauge su visais tenykščiais lietuviams, kad iškovoti sa-vo tautai laisvę, nebaidyk silpnadvasių amerikiečių tėvynės vargais ir nesitikėk, nesitikėk, meldžiamasis, kad visuomet kepti karveliai kris į burną riebiems klebo-nėliams, kaip tat iki šiol bu-davo.

H. N.

SUV. VALSTIJŲ GYVEN- TOJŲ UZDARBIAI.

Sulyg pačios SUV. Valsti-jų valdžios padarytos stati-kos, 20 žmonių šioje šalyje turi po \$10,000,000 metinių įplaukų.

200 žmonių turi metinių įplaukų nuo \$1,000,000 iki \$10,000,000;

50 žmonių turi metinių į-plaukų nuo \$500,000 iki \$1,000,000;

10,000 žmonių turi meti-nių įplaukų nuo \$50,000 iki \$100,000;

21,000 žmonių turi meti-nių įplaukų nuo \$30,000 iki 50,000;

75,000 žmonių turi meti-nių įplaukų nuo \$20,000 iki \$30,000;

100,000 žmonių turi me-tinių įplaukų nuo \$10,000 iki \$20,000;

200,000 žmonių turi meti-nių įplaukų nuo \$5,000 iki \$10,000;

O 500,000 žmonių turi me-tinių įplaukų tikrai nuo \$1,000 iki \$5,000.

Tris ketvirtadaliai gi darbi-nininkų (18,341,38 žmonių) uždirba į metus mažiau ne-gu tukstantį dolarių.

Jokie komentarai čia ne-reikalingi. Skaitlinės pačios už save geriausiai kalba.

PAMOKINANČIOS ŽINIOS.

Nors devynios galybės yra neturtingų žmonių šioje ša-lyje, bet vis gi SUV. Valsti-jos dabartinėje valandoje yra teisingas visų vadina-mas turtingiausias kraštu.

Šiuomi norėtumėm supa-žindinti savus skaitytojus su kaikiurimis statistiskomis žiniomis, parodančiomis ko-del Washingtono tėvynę reiki-ka skaityti turtingiausia valstybe pasaulyje.

Iki karės pradžios SUV. Valstijos turėjo skolas ki-toms valstijoms penkis bili-jonus dolarių; dabartinėje gi valandoje svetimos valsy-bės yra kaltos Amerikai 10 bilijonų dolarių.

SUV. Valstijų izde aukso rezervas kur kas didesnis, negu bile kokioje valstybėje

ant žemės skritulio. Nors SUV. Valstijos gy-vetojai sudaro tik 6 nuošim-ti visų pasaulio gyventojų, o šios šalies teritorija lygi tik 7 nuošimčiams žemės te-ritorijos, bet SUV. Valsti-jos pramonija išsivysčiusi sekančiomis skaitlinėmis:

SUV. Valtijose iškasama 20 nuošimčių viso aukso pa-saulyje,

25% visų kviečių,
40% visos geležies ir plie-no.

40% viso švyno,
40% viso sidabro,
52% visų akmens anglių,
60% viso aliuminijaus,
60% viso žalvauro,
72% visų kukuruzų,
82% visų išdirbamų pa-saulyje automobilių.

DANIJOS LAIVAI VEŽA ANGLIS IŠ AMERIKOS I DANIJĄ.

Rugsėjo 29 d. Pirklybos Bordas pranešė, kad Euro-pa, nežiurint ant didelio an-glių trukumo, savo anglis siunčia į kitas šalis, o iš Amerikos pristatoma anglis jos naminiam vatrojim. Danijos legacija spalio 9 d. pranešė, kad 16 laivų galin-čių vežti 61,000 tonų, bus tojaus vartojami vežti an-glis iš Amerikos į Daniją.

Danijos greitas sutikimas duoti laivus daug pagelbės Pirklybos Bordui pristatyti anglis Europon jos reika-lams.

Iš Švedijos gauta žinių, kad ir ji rengiasi priduoti savo laivus Bordui vežti iš Amerikos. Švediją anglis.

Pirklybos Bordui Italijos Komisija šioje šalyje taip-pat praneša, kad Italijos lai-vai vežantys anglis iš Suvie-nytų Valstijų į Gibraltarį ištisus veža anglis į Italiją. Šita žinia patvirtina Pirkly-bos Bordo pranešimą, kad italai da visą pastangas, kad pasigelbėjus anglių kri-zijue.

TRUMPAI KALBANT

Dabartinė draugija nori priima į savo tarpą žmogų be galvos, negi žmogų be kakla-raiščio.

Tik smulkučiai žmonės yra nenaudingi visuomenei, o dideli protai atneša naudą net savo klaidomis.

Žmonės yra tokie sutvėri-mai, kad juos lengva už nosių vedžiuoti; delto tik reikia su-šlakstyti rankas jiems tinkama kvėpalais.

Kas turi mažiau, negu rei-ka lauja, tas privalo žinoti, kas jis turi daugiau, negu užsipe-nija.

Asmeninė laisvė — gyvybės saltinis kiekvienai visuomenei.

Begaliniai apgalėtina žmo-gaus būtlis: praecities dalyku-se jis beįėjis, ateities delei — žabalas; lieka tik trumputis da-barties momentas, bet del jo žmogus yra perdaug kvailas.

Senystė — kaip ir žiema — turi savo malonumų, tik reikia išanksto prie jos prisirengti.

Juo taliau bolševikai pavaro carberni Kolčaką nuo Uralo, juo demokratiškesnis jis tampa.

"The Chicago Daily News" rašo, kad talkininkams lengviausiai kovoti su Le-ninu ir Trockiū Stockholm telegrafo ofi-se. Gerai pasakyta.

Sekdami profesorių, gydytojų ir kitų inteligentų darbo unijas, Anglijos pasto-riai irgi ruošiasi panašiai susiorganizuoti. Kad tik musiškiei dvasininkai, tapę unijais, nepareikalautų dvigubo mokesčio už šventadieninį darbą.

Iš Gyvenimo Lietuvių Amerikoje

PLAINS, PA.

Šis angliakasių miestelis raudasi, tarpe Pittston, ir Wilkes Barre, P. Jis yra apgyventas daugiausia lenkais, slavokais, Airiais ir vokiečiais. Yra skardingas burelis ir lietuvių. Jie visi (išskyrus būvinius) dirba angliakasyklose. Didžiaumą jų turi nuosavus namelius ir po sklypelį žemės. Tankiai jų tie nameliai įgriuva į kasyklas. Ypač praėjusiais ir šiais metais čia atsižymėjo griuvimais paviršiaus žemės į kasyklas. Susmuko gatvės, namai, bažnyčios, net ir dalis miesto, angsto šios mokyklos. Žinoma mokykla, bažnyčia, troj sutaisė dabar ir svarbesnės gatvės pradeda taisyti. Bet žmonių namais niekas nesirūpina ir jų niekas netaiso, turtingesnieji namų savininkai taisyti kiek galint. (Kelį augstyn bei perke-

lia į kitas vietas) gi neturtingi savo namus apleidę namuose pas kitus, taisyti savųjų nėra iš ko. Kasyklų — savininkai už tai neatsako, todėl taip ir rūkso namai suklype, susmuko į žemę langai nekurių lentomis užkalti kiti gi vaikų akmenimis išdaužyti (kurie griuvant nesubirėjo.) Todėl ir namus ant nuomos labai sunku gauti, — gavus gi reikia nepaprastai augštas nuomas mokėti. Todėl žmonės iš paskutiniosios statusi namus, bei perka išlikusius sveikus. Ant pardavimo jų yra gana — daug, nes kiekvienas savininkas žino jų ateitį.

Priežastis tų griuvimų tai paskutinio anglio ėminas iš kasyklų (likusių sienų ėminas, tas sienas įmamos įvairių kon-

traktorių, kuriems, kasyklų savininkai paveda visą darbą, norėdami atsikratyti nuo atsakomybės už sugriautą žmonių turimą. Tie kontraktoriai nėra gana turtingi atsakyti už žmonių nuostolius, todėl jie dirba idant pigiau atsieiti jiems anglius išimti. Gi nelaimingi ateiviai angliakasiai ne steigia prieš jų blogus darbus pasipriešinti.

Darbai eina negeriausiai pragyvenimas nelengvas. Patartina minkštųjų anglių, bei pleišno dirbtuvių darbininkams, į čią nevaziuoti, nes čia netrūksta darbininkų.

Čionykščiai lietuviai savo tėvynės reikalais mažai rūpinasi, apsnudę niega. Nežinia ko jie laukia.

J. Plaušins

WESTVILLE, ILL.

Šis miestelis neperdidelis, daugiausiai apgyventas lietuviams. Vietos lietuvių pradeda sutarčiai gyventi ir visi iš viso dirba, kad tik pasekmė gaus prisidėti prie iškovojo-

lietuvai laisvės ir neprigulmės.

Laikė Liuosybės Savaitės kvietė kalbėtoja, bet kažin dėl kokių priežasčių, kalbėtojas neatsilankė. Tuomet ir aukų tapo surinkta \$313.54

Spalio 25 d. viršminėtas draugija surengė Rožių bačių. Būlius labai nusisekė. Dar čia reikia ištarti acijų ponai R. Varnagienė ir panelei F. Masiulnkei už parpinimą dailių rožių. Taipgi tariame širdingai acijų lietuviams muzikantams: plei Mureikiutei, A. Sarapiniui nes visi tris neimė už savo darbą.

Nuo baliaus pelno liko \$105.40. Per prakalbą ir balių surinkti pinigai sudaro \$418.94. Visi pinigai bus pasiųsti Lietuvių Tarybai, Chicagoje.

Surinkta aukos per L. L. Savičaitę ir aukautojų vardai: Po \$1.00:

A. Kaslida, S. Varnagis, M. Kauza, J. Žvirblis, D. Urbonienė, V. Brukas, A. Karuzis, A. Yokubauskis, J. Rakauskas, J. Brazas, A. Yokubaitis, J. Stravinskis, K. Radzevich, V. Pucukonis, K. Adomaitis, P. Yuraska, P. Minertas, P. Stanevich, J. Galinauskis, K. SSakalas, K. Pietanis, J. Mureika, A. Povilaitienė, J. Milevich, J. Tamalunas, S. Kvederis, F. Gislens, F. Musteiko, K. Lugauskas, A. Zilinskas, J. Rudinskas, M. Gedzulis, P. Karbauskis, Wm. Mazrimas, B. Dilijonas, V. Stanevich, P. Guntoras, K. Kačusis, W. Yuraska, N. Gudvinas, P. Mauricas.

Po \$2.00: P. Šiauda, J. Mureika, K. Ydreckis, J. Andriuskevich, B. Sleženė ..... \$4.00. Po \$5.00: J. Urbas, J. Valincius, R. Varnagienė, J. Kavakšas, J. Lukošius, W. Donblesky, M. Gudauskas, F. Stajnis, E. Zemiaskas ..... \$10.00. J. Uzdavenis ..... 10.00. A. Chekotas ..... 10.00. L. Musteiko ..... 10.00. M. Salaševich ..... 25.00. J. Norkus ..... 25.00. P. Laikauskas ..... 26.00. Eg. Milauskas ..... 30.31. N. Prez. Draugijos ..... 50.00. Viso labo su smulkiais aukoms: \$313.54. Nuo baliaus 105.40. Viso 418.94. Valdyba.

REKONSTRUKCIJOS DARBO SUTRAUKA.

Esektyvis Dept. Spalio 24 d. Prezidentas Wilsonas pasiuntė prašymą, mainiejiems, kurie turėjo konferenciją su Darbo Sekretorių Wilsonu, kad atnaujinti konferenciją sulaukyti angliakasyklų streiką. Prezidento pirmas pasiūlymas buvo, tartis; antras, pavesti dalykr arbitracijai; jei tarimai nepasisiektų; ir trečia, palaikyti darbo veikimą kasyklose.

Anglis. Anglių pirkliai, atstovaujantieji American Wholesale Coal Association, per kurių rankas kas metai pereina 100,000,000 tonų anglių svarbesniuose šios šalies miestuose, spalio 24 d. pasižadėjo dėti visas pastangas, kad sulaukius kilmą kainų, kaip pasekmę streiko.

Kabinetas. Po Kabineto susirinkimo spalio 25 d. Pignyno Sekretorius Glass davė šį pranešimą, kuris lie-

čiasi Tautiškos Industriji-nės Konferencijos: "Sutinkant su patarimus Industri-jinės Konferencijos visuomenės grupės, Kabinetas apsvarstė klausimą tolesniai tęsti Konferencijos darbą, ir vienbalsiai nutarė, kad tokia nauja konferencija, atstovaujanti šalies žmones, būtų suaukta, ir nepadalyta į grupes. Ji susidės iš penkiolikos žymių Amerikiečių. Tinkami asmenys yra dabar Kabineto svarstomi ir bus Prezidentui rekomenduoti.

Pašto Departamentas praneša, kad uosto darbininkų streikas New York'e mažai teapsunkina siuntimą ir priėmimą laisčių iš svetimų šalių.

Imigracija. Pranešama iš Neapoliaus (Italijoje), kad ten esama nepaprasto rengimos emigrantų į Ameriką. Du tukstančiai italų padavė prašymus pasportų pradžioje spalio mėn.

Pragyvenimas. Iš New Yorko pranešama, kad Amerikos Sąjunga Sustabdymui Išnaudojimo, susidedanti iš darbininkų žmonių, stengsis pradėti visą šalį judėjimą, kad sustabdytų žmonių išnaudojimą.

Apgyvendimas. Phila. Public Ledger cituoja pranešimą iš Detroito, kuris sako, kad Detroitas iki spalio 1 d. yra pritaikęs namų už \$59,000,000, iš kurių \$29,000,000 buvo gyvenimo namai ir \$30,000,000 naujoms dirbtuvėms, krautuvėms ir t.t. Tapgi sako, kad statymo veiklume tik New Yorkas viršija Detroitą.

The Fraternal Age

The Problems of Peace and the Rights of Little Nations.

Mažoji knygelė formoj žurnalas 64 pusl. Anglų kalboje, pasveitas mažų tautų klausimui. Šis numeris veikia visas paskirtas lietuvių reikalmis. Čia rasite apytikrų šios straipsnius:

WHO ARE THE LITHUANIANS?

THE NEW LITHUANIA.

AN APPEAL TO THE AMERICAN PEOPLE.

LISTEN TO THE CLAIMS OF LITHUANIA.

THE LITHUANIAN LANGUAGE.

Geriausia proga supažindinti amerikiečių su mūsų tauta ir mūsų reikalavimais. Nusipirk šią knygelę bent kelias ir padovanok savo kaimynui. Pasiskubink, nes nedaug teliko šio num. Kaina tik ..... 15c.

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

Kurie garsinasi Dienraštįje "Lietuva" — tvečia pamatą savo būniui. Garsinkitės!

Namuose Mokykla

Kas neturėjo laimės lankyti mokyklą tai del stoko turto, tai del stoko laisvės, tas gali dabar atlikti. Mokslas visuomet esti paslėptas tam tikrose knygos, įspėjantis jį ras štai kuriose:

ARITMETIKA uždavinių ir pavyzdžių rinkinys pirmiems dviems mokslo metams. Išleido Mokytojų Sąjunga Vilniuje, kaina .15
VANDUO ant žemės, po žemės ir jos viršuje, .10
GEOLOGIJA tai vaizdinga karalija, kokios artojos nesapnavo žemėlėje esant, .25
CHEMIJA, įstabus mokslas apie ugnį, orą, vandenį; žemę ir jį susilietimus, .20
V. KUDIRKOS raštai, gražiausias piešinys kelio, kuriuomi apkalta Lietuva prie laisvės žengė (6 knygos) 3.00
PASKAITOS iš Biologijos ir Bakterijologijos su paveikslais apdaryta, ... .65
SIRDIS Jos autorius garsus italų rašėjas de Amicis. Knyga labai gražiai atspausa, Viršellai piešti spalvomis su vaizdu "Sirdis." Jos turinys taip gilus-jautrus, kad pilnai savo vardul atsako. Ji savo gražumui labai tinka dovanoms bile kuom; ir bile kam, ... \$1.50
KULTūros ISTORIJA tai pats mokslo židinys, telpa daugybė paveikslų (3 knygos) ..... \$3.00.

SVEIKATA arba tiesus į ją kelias. Pamatinės žinios iš anatomijos, fiziologijos ir Hygienos. Knyga apima šiuos dalykus: valgis ir kas iš jo pasigaro. Maisto fermentacija, cirkuliacija, kvėpavimas. Kuno pelčiai ir judėjimas. Dirksniai (nervai). Pajautimai. Sveikata ir liga. Parazitai. Kaip išvengti kuno, balse. Kudikių prižiūrėjimas. Dėlioja. Kaip musės ir kiti vabalai užkrečia žmogus ligomis ir kaip nuo jų apsaugoti. Su daugybe paveikslėlių visų kuno sanarių ir visokių vabaly kurie ligas gimdo. \$2.00

Nelengvai įsivaizduoti, kiek gero saviems suteiktum, jeigu šias knygas įsigytum, jas perskaitytum ir paskui pasiųstum Tėvynės-Lietuvon. Ypatingai knyga Sveikata žiems daug pasitarnauti, nes ten gydytojų stoka. Greit atsė Kaledos, pradžiu gink vargdenius viršminėtomis knygomis pasveikink jomis savo mylimiausius čia Amerikoje. Užsiskait šias knygas, čekius ir money orderius paprastose laisukuose siųskite:

M. Stapulionis

3347 EMERALD AVE., CHICAGO, ILL.

Knygas išsiųsiu greičiausiai.

JUOZAPAS BUDRICKO KRAUTUVE

3343 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

DIDELIS PARDAVIMAS GRAMAFONU GERIAUSIŲ IŠDIRBYSCIŲ.

Pirk gramafoną pas mus ir pirk dabar, o suėdysi pinigų. Kainos numatytos iki lapkričio 15 d. Prie kožio gramafono pridėdame 6 rekordus ir 500 adaty dykai. Liberty Bondsus pritaime už pilną vertę. Chicagoje parduodame ant lengvų išmokėjimų. Krautuvė atidara neadėjomis iki 6 valandų po pietų. Didžiausias pasirinkimas gramafonų visokio išdirbimo, kaina nuo 10 dol. iki 250 dol. Katalogo rekordų, knygų, pasiūnčiame kiekvienam dykai; siūnčiant tavorus į kitus miestus; už prisijuntimą apmokame.

Nauji Lietuviški Rekordai kaina po 85c vienas. Indainavo Butenis.

E 4362 Pasakyk Man Mylimas Krašte ir Kur Upelis Teko.
E 4363 Kas Subatės Vakarėlį ir Jau Saulutė Leidasi.
E 4273 Padainuosiu Gerąją Dainą ir Našlys.

Indainavo Mikas Petrauskas.

E 2356 Lietuva Tėvynė Musų ir Tykliai Nemunėlis Teko.
E 2357 Kur Banguoja Nemunėlis ir Birutė.
E 2358 Darbininkų Marsalietė ir Sukekime Kovą.
E 2348 Sukintis ir Valu Valužė.
E 4272 Spragiu Daina ir Strazdeli.

Indainavo St. Šimkaus Choras.

E 3995 Ant Tėvelio Dvaro ir Nesigrandyk Mergužele.
E 3906 Bijūnėlis Žalios ir Vaziavau Dieną.
E 4237 Jonas Šmickis keliauja namo ir Mažiausias Kelionė.

Monologai ir Dialogai.

E 1248 Velnias Ne Boba — Dailis 1 ir 2.
E 4099 Jaunystės Atsiminimai ir Referatas apie Nosį.
E 1249 Mano Palvys ir Diskusijos.
E 4180 Medžiojotai — Dailis 1 ir 2.

Invairus Rekordai.

E 1161 Tekėjo Saulutė ir kad aš Jojau.
E 1245 Kaip gražus, gražus Rutelų Darželis ir Batų Čystytojas.
E 2002 Krakoviakas ir Polka.
E 2293 Pamyliėjau Vakar ir Draugė — Polka.
E 2397 Klumpakojis ir Kokieta — Polka.
E 2581 Pavasario Rydona — Polka ir Gražioji Polka.
E 3243 Saulelė Raudona ir Beaštant Aušrelė.

Indainuota Choro.

E 1165 Laisvos Rusijos Maršas ir Pasigalėk Manęs.
E 4181 Pilyviški Valcas ir ant Alvitio Ežero Bangų Valcas.
A 2552 Francužų Melodijos.
Mažiaus kaip 6 rekordus kitur nesuėdysi.

JUOZAPAS F. BUDRICK 3343 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Geriausią Sekasi

Liet. Amer. Pramonės Bendrovei

DELTO, KAD

TEISINGI SUMANIAI IR GABIAI YRA VEDAMA

Skaityk šiuos faktus ir persitikrinsi:

- 1) Šioji Bendrovė daugiausia su organizavo kapitalo ir tik į kelis mėnesius laiko.
- 2) Šioji Bendrovė plačiausiai varo biznį jau net keliose šalyse ir turi įsteigus keletą skyrių, kaip:
  - a) Konstrukcijos (statymo),
  - b) Exporto ir Importo (invežimo ir išvežimo prekių į Lietuvą ir iš),
  - c) Industrijos (išdirbystės), taipgi
  - d) biurą siuntimo pinigų, laivakorėjų agentūros, etc.
- 3) Šios Bendrovės investytas turtas jau siekė keletą šimtų tukstančių dolarių.
- 4) Šios Bendrovės šėrai geriausią turi vertę, nes pinigai saugiausiai yra įvestinti į turtą, kurio vertė pakilus jau ant 50% procento, reiškia, apvertus dabar Bendrovės turtą į pinigus, gaunama tiek pelno. Užtai ant tiek pat ir šėrai jau yra vertesni.
- 5) Šioji Bendrovė didžiausią daro pelną, nes į pusę metų po susiorganizavimui jau išgalį mokėti šerinkams, nuo pelno iš apyvartos, net (8%) aštuntą procentą dividendo.
- 6) Šioji Bendrovė tinkamiausiai gelbsti Lietuvai ir geriausia patarnauja Amerikos lietuviams persiuntime drabužių ir maisto saviems į Lietuvą, negeidžiant iš to jokio pelno, tik su primokėjimu persiuntimo lėšų.
- 7) Šios Bendrovės darba užgria Lietuvos Prezidentas, nes jo prisiūstas laškas šios Bendrovės eksperto skyriaus vedėjui, kuris čia tilpsta, duoda suprasti, kad Lietuvoje pagelba yra reikalinga, nes išgirdęs, jog yra prisiūčiama laivas su maistu ir drabužiais, dėkvoja Amerikos lietuviams už užuojautą. Štai to laiško turinys:

Sužinojęs iš Tamstos laiško, man rašyto Rugs. 13 d., 1919 m., kad Lietuva susilauks iš Amerikos Lietuvių lapkričio mėn. laivo su valgiais ir drabužiais, prašau širdingai padėkoti Amerikos lietuviams už jų užuojautą ir pagelbą gimtajam kraštui. Didžiai Tamstą gerbiu.

(Pasirašo) A. SMETONA, Lietuvos Valstybės Prezidentas.

Nors šios Bendrovės šėrai, sulyg turto, yra verti jau po \$15.00 ir buvo manoma nuo 1 d. lapkričio, 1919m., tokia kaina pardavinėtu, bet kadangi suplaukė daugybė prašymų nuo norinčių prigulėti, tik negalinciu dabar užsimokėti, todėl paskiausiame Direktorių susirinkime buvo nutarta dar trumpą laiką pardavinėti sena kaina. Tokiu budu duoti progą visiems norintiems tapti šerinkais už pigią kainą. Vienok patariama pasiskubinti, nes užsirašymai plaukia šimtais kas dieną ir neilgai trukus netikėtai kad reikės brangiau mokėti už šėrus, bet gali prisieiti, kad ir už pinigus šėrų negalėsi gauti, nes bus visi jau išparduoti.

Todėl nelauk, užsirašyk šiandien. Dabar gali gauti po \$10.00 šėrą. Žinok, kad tai yra viena iš geriausių lietuvių Bendrovių, daranti didžiausį ir pasėkmingiausį biznį. Neužmiršk pasakyti apie tai savo draugams ir, siūsdamas pinigus, įsitėmyk gerai jos adresą:

Lithuanian American Trading Co.

112 N. GREENE STREET,

BALTIMORE, MD.

Laiškai iš Lietuvos.

Emilė Puzinaite iš Pruselių kaimo, Geležinių vėlų, Panevėžio apskr., Kauno red., rašo savo broliui į Chicago.
Brangus Petrai!!!

Sulaukę nuo Tamstos nors trumpą žinutę skubiname ir mes veikiausiai apsiereikšti, šiek tiek, išsiluosavę iš sunkiųjų karo audrų. Pirmiausiai pranešiu, jog esame sveiki, kurie išlikome gyvi nuo karo kulkų, o broliukas, a. a. Antanas, žuvo partinėj kovoje nuo bolševikų kulkų.

Prieš užėjus vokiečiams į mūsų kraštą jis išbėgo į Rusiją (kaip, kad ir daugelis darė, nes visokių paskolų apie vokiečius buvo kalbama) taigi tenai ir išbuvo beveik ketverius metus... ir pagaliau tapo užmestas Simbirskė. Jonas taipgi buvo pamatas kariuomenėn ir buvo patėkęs nelaisvėn. Nors nelaisvėj, daug bado ir vargo gavo pakęsti, bet grįžo laimingas.

Mes likusieji namie taipgi turėjome sunkiai praleisti visas karo baisenybes. Nors musiai pas mus neperilgai tęsėsi, (po apkasus landžiojau 9 dienas,) bet spėjo veik viską sunaikinti. Butent: arklių nebaturėjome nei vieno... triobos paliko tuščios, — kas tik jėse buvo viskas kareivių tapo išneštas, bei sudraskytas, sudaužytas, taip, kad musiams praslinkus ir mums sugrįžus vėl į gričias gyventi nebaturėjome nei kuom vakareniauti — ruputes (bulves) išsivirę vienu samčiu da linomės visa šeimyna. Skaudu ir juokinga buvo.

Vasarą labai užderėjo, nors tapo gan ištriptas, išvaziavęs, bet ir mums užteko. Jei ne rekvizicijos įvairiausių daiktų, tai vis dar butimėm prasi-gyvenę. Buvome palikę ant vie-nos karvės, avių ir kiaulių nei vienos nebaturėjome. Javai taipgi buvo imami. Vadinais, viską duok, o gauti nieko nebuvo galima, arba labai brangiai. Žmonės labai nuvargo, ap-skaro. Draugai jau nebebuvo galima gauti pirkti, reikėjo pa-sitenkinti naminiams drapano-mis. Apie naujus batus irgi nei minties nebuvo. Ypač miestie-čiams buvo sunkus pragyveni-mas. Iš tokio skurdo atsirado daug žmonių blogos valios.

Susitaisę buriu pabėgusių ne-laisvių ir mietiškių slaptėsi po miškais, o naktimis užpildinė-davo pastatinius ukinkus, atimdavo pingus ir šiaip jiems patinkamus daiktus ir išeidavo mirtinai sumtusė narmiškis, o kartais ir gyvybę atimdavo. Taipgi ir mūsų švogeriui, Gri-galiniūnės vyrui ir Balciumui tas pats atsitiko — į pašovė bėgant iš namų, o pačią gerokai apmušė ir atėmė keletą šim-tų rublių....

Nežinau kokią ateitį sutik-sime, nes mūsų brangią tėvę iš visų pusių priešininkai stengiasi paglemžti. Išvėję iš sa-vo šalies bolševikus bėsi len-gvian kvėptelėjome, bet ar il-gam, ar nesulauksim, vel lenkų užpulstančių, ar Kolčakų. Bet užteks apie politikos stovį, nes tikrai, kad apie tai žinots iš laikraščių.

Neužmiršk mus, broliuk, at-siusk ta kiai laiškus.
Būčiuojame tave daug sy-kių.
Tavo,
Emilė Puzinaite.

Juoz. Vaizgėla (Chicago-Roseland, Ill.) gavo nuo Justino Petriko iš Grusties,

Sedos par., sekančio turinio laiška, rašytą rugs. 22 d. š. m. —

Brangus Drauge!
Nuo Tamistos laiška ap-turėjau rugs. 21 d. Buvo-me lyg maiše sukisti per penkerius metus, nes ne iš-kur negaudavome jokios ži-nios.

Daug mes panešėm var-go per tuos metus, daug nu-kenčiam, — palikome lyg ne tie žmonės: sunykę, pa-senę, pražilę. Daugelis ir-badą kentėjo, kiti net bul-vių nulupas valgė. Tečiaus randas nemažai ir tokių, ku-rie paliko turtingi, kad ne-žino kur pinigų dėti, t. y., tie, kurie, turėjo parduoti grūdų ir gyvulių, nuo ku-rių neatėmė vokiečiai, — mat, esančių atstu nuo di-delių kelių vokiečiai neuž-kiudė.

Pas mus gi kasdien "sve-čias" vokiečiai. Daug jie skriaudos padarė.

Šiek tiek apie abelą kraš-to padėjimą. — Vietoje vis-kas stovi taip, kaip buvo, — gyventojai su budinkais, o vietomis — tyri laukai; miesteliai beveik visi apde-ginti, — pav., Mažeikiai, Viekšniai, Šiauliai, Kuršė-nai ir t. t.

Palei Ventos ukininkų laukai iškasti ir, taip sakant, apverstai antra puse. Apie Sedą apkasų daug nedarė, bet čia buvo antra linija — išgulėjo 4 mėn.

Kainos gyvulių ir visokių daiktų nustebinančiai augė-tos: arklių nuo 1,000 r. iki 3,000, avių nuo 200 r. iki 400 r., lašinių svaras 10 r., bulvių puras 190 r.; kas pir-miau kainavo 20 k., tas dabar kainuoja 20 r. — Vie-nok dabar viskas puola žemyn.

Mės buvo geras — javai užderėjo puikiai. Tik daug laukų delei stokos sėklos buvo palikę dykais.

Kaslink uždabū — tai amatninkas uždėba po 15 r. į dieną. Daug stato na-mų, ypač miesteliuose. (Ras-tai ir lentos taipgi yra pa-brange). Prastiems darbi-ninkams mokama po 10 r. į dieną su valgiu, moteriš-kėms nuo 4 r. iki 7 rublių.

Lietuva valdosi savišto-viai, bet vokiečiai dar nepa-sitraukė; jie net mūsų valdi-ninkams priešinasi. Mūsų valdžia užlaiko miliciją ir kareivius, bet bloga, kad nėra šautuvų, kabanolių ir amunicijos. Kareiviai neturi taipgi tinkamų drapanų ir kitų daiktų.

Kova su lenkais ir bolševikais yra atkakli — daug žuva ir tampa sužeistais.

Mes turime penkių rublių pinigų (popierinius). Grįž-dami Lietuvon, parsivežk auksinius pinigus; auksas nepaprastai brangus. Šiuomi baigsiu. Kitą kartą dau-giau. Su pagarba,
Just. Petrikas.

Ponia A. Giraitukė-Juni-kienė (E. St. Louis) gavo nuo savo brolio sekančio turinio laiška:
Miela sesute!

Skaičiau jus laiška, rašytą mamai. Aš jum parašau, kas yra pas mus, Lietuvoje. Jūsų tėtis jau mirė, o ma-ma, su Zabeliuke ir Stasiu-ku sveiki ir gyvi ir labai rupinasi apie jus. Laiškų

nei nuo Jasiaus, nei nuo Juo-zo negavome. Aš 1918 m. vasarą budamas Rusijoje ga-vau nuo Juozo laiška. Tuomet jis gyveno Sibire, Oms-ko mieste, tarnavo policijo-je. Dabar apie kitus gimines. Kriaučiūnai ir Štrimai sudėginti, bet jau truputį atsitatė. Visi gyvi ir sveiki tik mirė Štrimų mamytė (jūs mamos mama). Pas-jus mamą sudėginta tik stu-ba, šiaip triobos liko svei-kos. Stubą jau turi naują.

Dabar apie padėjimą Lie-tuvoje. Vokiečių jau nėra. Visur lietuvių valdžia. Gyvename pasiturinčiai, turime viso ko. Mes lietuviai turi-me gerą armiją, ji dabar viena laiko frontą prieš bol-ševikus. Tik bėda su lenkais. Dvarponiai prisiamdę žu-likų eina į Lietuvą ginti dvarų, nes Lietuvos valdžia rengiasi juos išdalinti darbi-ninkams. Mes lietuviai dabar tikimės tik ant savo ar-mijos, visoki franšai ir ame-rikonai, vokiečiai, lenkai, nori mus išnaudoti savo tikslams. Visi jie palaiko len-ką dvarponius, bet mes, vi-sos, mus partijos, atsilauky-sime. Visi mūsų studentai armijoje. Aš gi pakol-kas paskutinėje gimnazijos kla-soje. Baigęs, žinoma, stosiū į armiją, o jeigu galima tai važiuosiu Vokietijon moky-tis. Endriulių Antanas jau karininkas (aficeris). Jis baigė Rusijoje gimnaziją ir Lietuvoje (Kaune) karo mo-kyklą. Aš buvau išbėgęs Rusijon sausio mėnesį, 1915 m. gyvenau 9 mėne-sis Sibire, o paskui visą laiką Jaroslave. Taigi, se-sute, kuogreičiausiai rašyti-te daug žinių — lauksiu. Labų dienų nuo visų Lie-tuvos gimnių! Sudiev!

Stasys Kriaučiūnas, Ma-riampolė, Ljudvinavo gat. 4.

Juokeliai

KAS YRA MERGINA?

Vienas lietuviškas laikraštis taip apibūdino merginą:
Rojus akims,
Sirdžiai peklai,
Nuodai mintims,
Deimoniui liga.

NESITIKĖJO.

60 metų amžiaus senelis ta-po nuteistas 20 m. kalėjiman. Užgirdęs apie tai, jis su asa-romis akys emė dėkoti teisė-jui:
— Nesitikėjau, penuli, taip ilgai gyventi, nesitikėjau....
Aciu....

Kiekvienas lietuvis ir lietuvaite privalo perskaityti knygelę, po vardu

Veliavos Akyvaizdoj

Tai yra puikliausia knygelė lietuvių kalboje. Skaitydami ją džiaugsiesi ir neisi gulti tol, kol jos neperskaitysi. Tamstai bus trumpi žiemos vakarai. Šioje knygelėje yra aprašoma apie karę, sprogdančias medžiagas ir jurių valkatas, kurie norėdami užkariauti pasaulį, patys tampa užkariuotais ir nepavo-jingais niekam. Kaina šios knygelės yra tikrai vienas doleris. Siųsdami užsakymus adresuokite šitaip:

"Lietuva", 3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

LIBERTY BONDS CASH
Mes perame Liberty Bonds u-gind "Cash" vertę. Atneškite arba atlyskite.
Atmeta kasdien nuo 9-6
Užarninkais Keivergala ir
Subatomis 9-9.
J.G. SACKHEIM & CO.
1335 Milwaukee Ave.
tarpe Wood ir Paulina gatvių

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS.
ant Eury, Lenty, Rėny ir Stogams Popierio
SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų iš vidaus, po \$1.50 už galion:
CARR BROS. WRECKING CO.
2002-2009 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

JAU ISEJO IS SPAUDOS KNYGA VALGIU GAMINIMAS IR NAMU
PRIŽIUREJIMAS. Kurioje telpa 400 geriausių parinktių ir išmėgintų valgių. Gražiai sutaisyta turi 164 puslapius. Dydis 9x6. Kaina \$1.00 su pristatimu. Prisiusk \$1.00 įdėjęs į laiška ir knyga tuoj prisiūsime.
Adresuok: JUOZAPAS F. BUDRIK
3343 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ BARGENAS
Teisingos kainos.
Užganėdinimas gvarantuotas
Vyrų ir vaikų siūlai ir overkotai, padaryti ant orderio, bet neatimti laiku, vėliausiu stadij ir konservatyviu modeliu \$20.00 iki \$45.00. Vyrų ir jaunų vaikų siūlai ir overkotai nuo \$15.00 iki \$29.50. Vyrškos kelnės \$3.00 ir augščiau. Valgių siūlai nuo \$5.00 ir augščiau. Pirkite sau overkotas dabar, kol žemos augstos kainos dar neatėjo. Mės turime daug kiek apdėvėtų sluti ir overkotų nuo \$8.50 ir augščiau. Full dress, tuxedo, frakai ir t. p. nuo \$10.00 ir augščiau. Krautuvė atdara kas vakarą iki 9. Nedėliomis iki 6 val. po pietų. Subatomis iki 10 valandų vakarą. Įsteigta 1909
S. GORDON
1415 SO. HALSTED STREET

AS ADOMAS A. KARALIAUSKAS
SEKANČIAI RASAU:
Aš labai sirgau per 3 metus, nusilaukęs pilvėlio, buvau, išsėjęs, nevėrimas pilvėlio, nusilaukęs. Kraujo, lėkimo, nervų ir abelės slyk nusijimas viso kūno, ir buvau nusiojęs vilties, kad begyven-tų. Visur įėjau su pagelbos, nesigalėjau visose Amerikoje ir už rubelių, bet niekur negavau savo sveikatos pagelbos.
Bet kada pareiklavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valstybės, Nervų, lėkimo ir Reumatizmo gydulius, tai po suvaržymai minčios gydulės, mano pilvas pradėjo atsigauti, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė. Nervai emė stipriai dirbti. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebeadau po kruvini, Vidurių rėsimas išnyko po užmūšimui visų ligų. Dė-gin 3 mėnesius išgydauvau kas savaitę po buteli Sa-lutaras ir nakties. Da-bar jaučiuosi smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykų dėkau Salutaras mylistų geradžių ir linkiu vėsiems savo draugams ir pažįstamiems su tokiais atsitikimais patariau nuostabiai kreiptis prie Salutaras:
SALUTARAS CHEMICAL INSTITUTION. J. BALTRENAS. Prof
1707 So. Halsted St., Phone Cana 6417 Chicago, Illinois

LIETUVIAI SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVĄ

LIETUVOS ZEMLAPIS.
ORIGINALAS SUTEIKTAS PER
LIETUVIŲ INFORMACIJOS BIURĄ
LOUSANNE, ŠVEICARIJOJE.
PARODO: visus kaimelius, bažnytkiemius, miestus ir miestelius, gelž-kelius, upes, ežerus, kalnus, keltus, vieškelius, krasos keltus, valius Visas Lietuvoje gyvenančias tautas ir jų kalbas.
ZEMLAPIS yra su daugeliu paaiškinimų ir susideda iš 8 dalių.
1) Lietuva ir Europinės Valstijos.
2) Prieš Istorinę Lietuvą.
3) Lietuvos Karalystė po Mindaugo (1242—1263).
4) Lietuvos Karalystė po Gedemino (1316—1341).
5) Lietuvos Imperija po Algirdo ir Keistučio (1345—1377).
6) Lietuvos Imperija po Vytauto Didžiojo (1399—1449).
7) Lietuvos Valstybė prieš Padalinimą.
8) Dabartinė Lietuva.
Miera 28x38 colių, spalvuotas. Kaina \$1.00.
Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite:
"Lietuva" 3253 So. Morgan St. Chicago, Ill.

LIETUVOS KNYGYNE

Gaunamos Sekančios Knygos

1. Akyvi apsiereikimai sviete. Kurie nori sužinoti, iško darosi žaibai, grausmai, lietus ir sniegas, kas yra debesiai, ant ko jie lė-žeri ir t. t. Lankėtina perskaityti šią knygelę. Puslapių 79 kainas...
2. Sidabrinis Kryželis arba Dailydė ir Nazareto. Labai grai-apsakos iš laikų kankinimo Kristaus ir viskas apie kristų. Parašė Eugenijus Sue, vertė J. Laukis. Puslapių 169, kaina 65c
3. Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lektijos Prof. Blockn in'a. Visiems suprantamai aprašyta ypatingos chemisko ir fiziško proce-so ir aiškesniam to parodymui, telpa daugelis tam tikrų paveikslė-lių. Puslapių 138, kaina 55c
5. Istorija Chicagos lietuvių. Apart didelio teismo laikraščio "Lietuvos" 1899 m. čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicago-je, kiek lietuviškų draugijų ir t. t. Puslapių 580, kaina \$1.00
Ta pati audimo aparais \$1.75
6. Gamtos Istorija. Pagal P. Bert, vertė Dr. A. Bacevičia. Kny-ga su daugeliu paveikslėlių: žmonių, žvūv, medžių, akmenų ir t. t. Trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją. Pusl-209, kaina 75c
Tapati audimo aparuose \$1.50
7. Gadyne šlektos viešpatavimo Lietuvoje (1569—1795). Parašė J. Šliupas, M. D. Ir pabaigoje knygos telpa Lietuviškas Sta-tutas Zigmonto I. Tai yra pilna istorija kaip 500 metų atgal Lie-tuva susijungė su lenkija ir kaip per kelis šimtmečius lenkų bajora-šlektoms vadinami valdė lietuvius. Puslapių 552, kaina \$2.00
Ta pati audimo aparuose \$3.00
8. Raštoto Istorija. Kokiu būdu žmonės rašyti išmoko, kokiu būdu išdirbo sau rašta kiekvieną žmonių tautą, koki buvo raštai senovėje daug metų prieš Kristų. Čia telpa daug įvairių rašto žen-klų ir atskirų tautų rašto ženklai. Puslapių 304, kaina \$1.50
Ta pati su audimo aprais \$2.25
9. Gamtos Pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitner, sutai-sė Sernas. Mūsų laikuose pramonė ir technika daro tokius milžiniš-kius žingsnius, apima tokius didelius laukus, kad pažinimas, nors paviršutinis kaip žmonės naudojami iš gamtos pajiegu, ir kaip ja-privertia dirbti pagal savo norą ir t. t. Su paveikslais. Pusl-1, kaina \$1.75
Ta pati audimo aparuose \$1.75
10. Paslaptys magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Yra tai išaiškinimas monų darymo, kaip juos magikai padaro. Su daugė-liu paveikslų parodančių tas štuks. Puslapių 262, kaina \$1.00
11. Žinynas. Knyga žinių arba rinkinys visokių patarimų apie sveikatą, budus gydymosi, vaistus, įvairių nurodymų amatninkams, iš įvairių šaltinių surinko J. Laukis. Puslapių 392, kaina \$1.75
Ta pati audimo aparuose \$2.50
12. Independence for the Lithuanian nation by T. Norv and J. Zilius. Issued by Lithuanian National Council in U. S. of America. Washington, D. C. Price 25c
13. Tikras ženybinis gyvenimas. Ar tai namie, ar svetur ne-žinystė vis yra pirmutinė priežastis mūsų nelaimių. Nieks tiek nedaro mums pikto, kiek mūsų pačių nežinystė. Piešis Idos C. Craddock, kunigės Bažnyčios Joga. Lietuvių kalbon vertė J. Lau-kis. Kaina 25c
14. Kaip sutaisytas žmogaus kunas. Yra tai dideliai pamoki-nanti knygelė kaip susideda žmogaus kūno organizmas, kaip už-laikyti kūną sveiką ir apsaugoti nuo daugybės ligų. Su daugė-liu paveikslėlių žmogaus kūno dalių. Parašė S. M. Pusl. 144,
15. Paskaitos iš Lietuvos Istorijos. Labai gražioj kalboj trun-pai apskaita Lietuvos Istorija. Naudinga medega norintiems pra-kalbas arba paskitas laikyti apie lietuvą. Parašė M. Salčius. Išle-do T. M. D. Pusl. 96, kaina 50c
Ta pati audimo aparuose 50c
16. Kultūros Istorija. Tai yra viso svieto kultūros istorija, tri-jose knygos su daugeliu paveikslėlių. Visu šalių ir tautų svarbiau-si atsitikimai apieiti paviekslais, kaip antai: miestų, bažnyčių, stovy-lų, dievų, dievačių, karalių, kareivių, karių ir t. t. Surengė J. A. Chmieliauskas. Pusl. 505, kaina \$2.00
Tos pačios gražiais audimo aparais \$3.00
18. Technikos Stebuklai. Su daugeliu paveikslėlių: orlai-Zepelinų, vagonų, tiltų, submarinų, automobilių ir kitų. Apie-pasiekimų žmonių įgytų oro, žemės ir vandenų užkariavimė. Naudingas aprašymas kaip žmonės tokius išmislė — išrado, pa-dirbo ir praktikon įvedė. Su lietuvinio J. A. Chmieliauskas. Išleido T. M. D. Pusl. 142 kaina 25c
Ta pati gražiais viršeliai 50c
19. Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevičių ir kitus, sutaisė Sernas. Čia rasite aprašymą apie įvairius mūsų žemės augalus, jų vystimosi ir atmainas, gyvi ir plėtojimas nuo pat menkiausių iki didžiausių ir tobuliausių augalų gyvenima. Pusl. 129, kaina .. 50c.
20. Pamokslai Išminties ir teisybės. Parašė kun. Tatarė. Čia telpa 128 juokingų, bet išmintingų ir pamokinančių, pasakaitių, mo-kiandžių dorus ir isminties. Pusl. 182, kaina, ... 75c.
21. Veliavos Akyvaizdoj. Francuziškai parašė Jules Verne, lietuvių kalbon vertė J. A. Chmieliauskas. Šioje knygelėje yra apsa-kyti senų laikų dideli stebuklai ir karės nuveiktos marinkų 10 vandeniu jurių gilumoje. Šitie stebuklai yra tuomi labai žingeidus, kad tada jie buo pasakojimi tikrai kaip pasaka, o šiandien jie p'rai išsipildė. Šiandienėje karėje Vokiečiai ir Alientai, tartum ant šios apsakos pasirėmę, tokius submarinus, su kuriais nuveikė tokius stebuklus po vandeniu jurių gilumoje, apie kokius anų dienų au-torius, Jules Verne, rašė tikrai kaip pasaka, kaip sapną. Skaity-tojas perskaitęs šią knygelę dideliai nusistebės, kokių būdu anų die-nų rašėjai galėjo ateiti mislin toki dalykai, kurie po daugelio metų išsipildys. Šita yra viena iš vėliausiai išėjusių knygių lietuviškoje kalboje. Puslapių 211, kaina \$1.00
22. Sirdis. Parašė italy kalboje Ed. de Amici, vertė į lietuvių kalba Matas Grigonis. Didelis veikalas ir gausiai paveiksluotas. Tai yra pamokinančios apsakos formoje parašytas veikalas, kurs tinka lygiai vaikams, kip ir suaugusiems. Šita knyga yra išversta į visas civilizuoato pasaulio tautų kalbas ir turėtų rasti kiekvieno lietuviu namuose. Pusl. 362, kaina \$1.00
Ta pati gražiais audimo aparais \$1.50
23. The Fraternal Age. The Problems of Peace and The Rights of Little Nations. Šita maža knygelė yra labai verta išplatinti tarpe Amerikonų, kad susipažintų su mumi ir mūsų tautos pagėdavimais. Užsisteliuok brolai bent penkias šias kr-gelias ir išdalink savo kaiminams amerikonomas. Kaina 15c
24. Dešimt metų Tautinai-Kultūrinio darbo Lietuvoje, nuo 1905—1915 metų. Yra didelės vertės informacijos knygelė, kuri rasi viską kas per 10 metų buvo Lietuvoje nuveikta, taipgi kiek lietuvių kiekvienoje Lietuvos gubernijoje, kiek lietuvių užima k-virtininių milijų žemės, kiek yra vokiečių, rusų, žydų, lenkų ir koki su jais lietuvių santikiai, Lietuvos pramonė, išdirbistės, literatura, darbai žymių lietuvių raštininkų, kaip tai: Dauksos, Poškos, Dau-kanto, Dr. Basanavičiaus, Viduno, literatų dailininkų ir kitų žymių vyrų, taipgi jų fotografijos. Parašė M. Salčius. Puslapių 99, kaina 25c
Ta pati audimo aparuose 50c
Čia pamintės knygu kainos yra su pristatimu. Pinigus siųsda-mi adresuokite:

LIETUVA.

3252 South Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Zinios iš Lietuvos

Pareizkinas Lietuvos Delegacijos Paryžių dėl Žydų Teisių Lietuvoj.

Lietuvos delegacija prie taikos konferencijos pranešė vyriausybės vardu komitetui žydų delegacijos prie taikos konferencijos apie žydų teises Lietuvoj.

1-as punktą nustato, kad visi žydai turės visų politikos, piliečių ir tautos teisių; 2) dalyvaus vyriausybės ir teismo įstaigose, turės savo ministeriją žydų reikalams; 3) proporcingai dalyvaus įstatymų leidžiamose įstaigose; 4) žydai gali laisvai naudotis savo kalba susirinkimuose, spaudoje, teatre, mokykloje, visose teismo ir vyriausybės įstaigose.

Lietuvių kalba yra valstybės kalba. Jos privalo būti mokyti visose žydų mokyklose.

5) Jokio apribojimo dėl šeštadienių ir švenčių atsislo. Rabinais turi būti patvirtinti, kaip ir kitų tikėjimų dvasininkai.

6) Autonomija vidaus žydų gyvenimo: tikybos, šelpimosi socialės apsaugos, mokyklos ir apskritai dvasios kultūros.

Tautos autonomija bus galutinai apibrėžta įstatymais ir bus patvirtinta pagrindiniais įstatymais.

Žydų autonomijos organai yra vietos bendruomenės ir bendruomenių sąjunga.

Istatymai žydų bendruomenės kurti ir bendrai sąjungai bus nustatomi tam tikru įstatymu.

Mokslas žydų dalykams mokyklose mergaitėms ir berniukams privalomas ir dovanai, jais patys įstatymas bus ir kitų mokyklų dalykams.

7) Žydų autonomijos organai laikomi, teritorijų, kaip valdžios organai. Jų nusprendimai privalomi žydams. Jie turi teisę

ses uždėti žydams atskirų mokesnių, kurie bus išnaudojami išlaidų padengimui. Žydų bendruomenės ir bendruomenių sąjunga turi juridinio asmens teisių. Jos gaus nuo valdžios subsidijų, jei tokių subsidijų gaus ir kitos tautos. Subsidijų suma nustatoma proporcingai.

Iš Ypatingo Tardymo Komisijos.

Tardant paaiškėjo, kad suėmimai Kaune naktį tarp rugp. 28 ir 29 d. buvo padaryti ant greitųjų ir pasirodė tuo būdu daug žmonių suimta turint prieš juos silpną kaltinimo mąžią. Tačiau tie suėmimai buvo padaryti tinkamu laiku ir didelę rolę sulaukė, nes jie suardė lenkų samelsą padaryti rugp. 20—30 sukilimą. Komisija turėdama mažą medžiagą, ir stovėdama ant grynai juridiinio pamato, daugelį suimtųjų paleido. Iš 55 civilių ir kariškių komisija, išardžiusi, paleido: 31 be jokių įlygių, o kitus — ant parankos lig teismui. Arestu liko 12 asmenų: visi kariškiai (kariškių iš viso buvo suimta 30). Kadangi rastuose vėliau P. O. W. dokumentuose figūruoja kai kurie kariškiai, tai reikėjo jų bylas tyrinėti. Likusiųjų kai kurios bylos atiduotos armijos teismui ir 1 pulko teismui. Visą tai padariusi komisija likvidavo savo darbą, nes ta turtinga lenkų slapto organizacijų medžiaga, kuri rasta laike tardymo, neįėjo į Ypatingos Tardymo Komisijos kompetenciją, kaip lygiai ir vėliau suimtieji.

Iš bylos paaiškėjo: kai kurie lenkai kariškiai, tarnaudami mūsų armijoje, sykiu tarnavo politiskoms Lietuvos lenkų aspiracijoms. Tam tikslui jie buvo įję kontaktą su lenkais iš anos pusės demarkacijos linijos.

jos. Ryšiai buvo labai gerai organizuoti ir žinios iš Kauno, Vilniaus ir atgal dažniausiai buvo paduodamos tą pačią dieną. Buvo suteikiamos labai smulkios žinios apie mūsų kariuomenę, finansus, vėliau padėję visuomenės upą ir net žymesnių valdininkų bei karininkų charakteristikos. Drauge su kariškiais veikė ir kai kurie valdininkai bei civiliai asmenys. Visi jie sistemingai buvo pasiskirstę savo darbuotės roles.

Galutinai jų darbuotės finalizavimas buvo sukilimas ir naktį Lietuvos valdžios pastatymas, kuri pasak rastųjų dokumentų, turėjo būti „lietuviška, bet ne sovietiška“, kaip dabar, taigi „su kuria galėtų tartis Varšuvos bei Vilniaus lenkai“. Iš rasto busimųjų ministerijų sąrašo aišku, kad ministerijų sąrašas nėra nei vieno lietuvių: visi jie Lietuvos lenkai. Tačiau tą kabineta turėjo sudaryti vienas Prūsų Petus, kuris tam tikslui (ir, rodos, dar kitoms dar nepatvirtintoms tikslams) yra paėmęs iš lenkų didelę sumą pinigų (iš vieno dokumento matyti, kad dalį tų pinigų jis neteisėtai pasisavino). Iš to galima padaryti konsekvencinę išvadą, kad naujoji Lietuvos valdžia turėjo remtis lenkų durtuvais — dvarininkais ir dalia miestiečiais.

Sukilimas turėjo prasidėti rugp. 29—30 d. nors tikrųjų pirmasis sukilimo aktas buvo ryšių sunaikinimas naktį tarp rugp. 27 ir 28 d. Kad sukilimas ir paskui Lietuvos valdymas geriau eitų, visa Lietuva pasiskirstyta į 13 sričių (odvody). Kiekvienai sričiai paskirtas komendantas, jo padėjėjas, vietos komendantai ir t. t. Kai kurie komendantai ir šiaip įžymybės sukilėlių galvos jau suimtos. Toliau paaiškėjo, kad samokslininkai veikė dar po pirmųjų suimtųjų (rugs. 28—29 d.). Pnigus gi savo darbams gaudavo iš anos pusės demarkacijos linijos; viename dokumente be ko kito rašoma: „sąprave populy Seiny... ponieważ to pobudziło litwinów do działalności“ (dalyką sugadino Seinai, kadangi tai pastumdėjo lietuvius į darbą). Tačiau nežinurint suėmimų likusių samokslininkai kaip matyti iš kai kurių pranešimų, vis dar nenustoję vilties įvykdyti savo sumanymą.

ŠIAULIUOSE įsikūrę Prekybos ir Pramonės įsitikėjimo Bendrovė, vardu „Venta“, turinti tikslą imtis gaminti reikalingesnių prekių, vyriausiai, iš vietinės žaliosios medžiagos. Beto Bendrovė „Venta“ užsiiminės plačiai prekyba ukio produktais ir žaliąja medžiaga ir pristatys didesnius partijos ukiuokams ir krautuviams įvairių jiems reikalingų prekių.

B-vės „Venta“ steigėjai yra komersantas Jonas Tumas, teisinis kandidatas dvarininkas K. Lukomskis, Šiaulių klebonas kun. Jasienskis, „Rutos“ fabriko savininkas A. Gricevičius, „Birutės“ fabriko savininkas V. Vaitkus, pramoninkas A. Zaborskis, bankininkas B. Kibortas. Pirmieji penki yra pilnai Bendrovės nariai. Bendrovės reikalų vedėjais yra J. Tumas ir K. Lukomskis.

NEMAKŠČIUOSE rugsėjo 19 d. š. m. įvyko mitingas. Žmonės skundėsi vokiečiams, klausė įvairių dalykų; kalbėtojas atsakinėjo į klausimus ir ragino būti vienybėje, sakydamas: „Jog geriau vokiečių neišvarysim kol nepašims kokio nors ginklo. Milicininkas pranešė, kad rengiasi vokiečiai suimti. Jie s bemitinguojant vokiečių minia apstatė kulkosvodyžius. Vienam kalbėtojų pasisekė pabėgti, o antrą vokiečiai puolė suimti, bet žmonės neleido ir paslėpė bažnyčioj; ten norėjo taip pat įpulti vokiečiai, bet žmonės ir vėl neleido. Vokiečiai atsigabeno kulkosvodyžius į šventorių, bet klebonui pasise-

kė su pagalba žmonių pabėgti. Likusieji žmonės ilgą laiką dar su vokiečiais barėsi, dvejetainę suėmė. Pirmą kleboną sumušė ir nuvedė į leitenantą, bet leitenantas tuojau paleido. Kiti gi palta ir valizą vokiečiai pasiėmė.

CHICAGIEČIAI PRIJAUČIA LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVEI.

Lapkričio 6 d., vakare, įvyko L. A. B-vės atstovo, chemiko P. J. Ziurio, prakalbos Roselande, Strumilų salėje. Žmonių susirinko labai mažai, nes lytus pylė lyg iš kibiro. Tačiau tie, kurie pribuvo ant prakalbų neapsivylė, nes gal, nei vienas nebuvo pirdėjęs tokių indomųjų dalykų girdėti aipe įvairias dirbtuves ir buodus pagaminti išdirbinių delei prekyviečių.

Patsai kalbėtojas paaiškino, kad jo tikslas nėra kalbėti apie paprastą industrijos šakas, nes apie tai ir patys galime įsivaizdinti. — Jis nurodė pagaminti amonijos, medžio alkoholio ir kveosų iš durpių, įvairių nitričių druskų iš druskos, kuri randasi Druskininkuose ir kitose Lietuvos dalyse; taipgi aiškino apie išdirbimą stiklo iš smilių, kuriose nėra geležies dalyų, ir apie sunaudojamą kalčių bei akmenų ir t. t. ir t. t. Visi labai tuom viskuom indomavo ir buvo pilnai patenkinti. Tai buvo populiariška lekcija apie svarbius ir naudingus dalykus. Kalbėtojas kartą paaiškino tulus pamatinius moksliskus principus, ant kurių remia ši visa eilė industrijos šakų.

Chemikas P. J. Ziuris nuosekliai išaiškino, kad vieniškas geras ir pastovios bendrovės, — kaip kad Lietuvos Atstatymo Bendrovė, — gali tinkamai išrišti šiuos klausimus ir palaikyti Lietuvos industriją ir prekybą pačių lietuvių rankose. Tą viską jis parėmė tvirtais darodymais ir argumentais.

Galop jis nurodė, kad L. A. B-vė suorganizavo porą fabriky, užmezgė tvirtus ryšius su Lietuva, įsteigia savo banką, eksporto-importo skyrių ir užindėtus pinigų us moka 6%. Tapo nupirkta gan daug šerų, nors ir mažai buvo žmonių. Kudau gausiai lietuvių turėtų išgisti chemiko P. J. Ziurio prakalbas, ir tapti tos garbios L. A. B-vės nariais. Chicagiečiai, padėkime atstatyti Lietuvą, — tegul patys lietuvių paima išdirbystę ir prekybą į savo rankas. R.

DR. VOITUSH, OPT.

Lietuviai akių specialistas

Ar esi neruoštas, skauda galvą, trumparegystė, pėma nuo silpnų akių. Sergėkite savo regėjimą. Ypatinga dėmą atkreipiamė s vaikų finansius mokyklon. Valandos: nuo 12 iki vakaro. Neidė: 10 iki 1 valandos. Ofisas 1553 West 47-ta karnpas Ashland Ave. Telefonas Drover 9660.

Lietuviai Biznieriiai! Garsinkitės dienraštyje „Lietuva“. Apsigarsinimas atneš Tamistai didžiausias pasekmes

KAPITALAS
\$200,000.00

PERVIRŠIS
\$25,000.00

PATARNAVIMĄ, PARANKUMĄ IR SAUGUMĄ RASITE LIETUVIŲ BANKINEJ ĮSTAIGOJ

UNIVERSAL STATE BANK

kurio turta jau siekia

\$1,765,000.00

Siūncia pinigus Europon, parduoda Lavakartes, skolina pinigus ant nuosavybių, apdraudžia nuo ugnies, randavoja bankines Skryneles.

VALDYBA:

JOSEPH J. ELIAS, Prezidentas,
WM. M. ANTONISON, Vice Prezidentas,
JOHN I. BAGDZIUNAS,
Vice-Prez. ir Kasierius.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 S. HALSTED ST., Kampas 33čios CHICAGO

VALANDOS: — Kasdien nuo 9 ryte iki 5 po pietų. Uarninkas ir Subatomis iki 8:30 val

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE

Pirmiausia ir Didžiausia Lietuvių Korporacija Amerikoje

Jan Importą i Lietuvą pradėjo. Tuej pradės Exportą iš Lietuvos. Kaune skyrus vaikla kuopikliausiai: Jis susidaro iš 'tekmingiausių žmonių Lietuvoje. Vedeju L. A. B-ves Lietuvoje yra A. Vosylius

Tamstos bukite draugais Garbingų žmonių

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, kad patarnauti Lietuvos Atstatymo darbuose, su tvėrė skyrių, kurį sudarė vietos veikėjai ir 'tekmingiausi žmonės Lietuvoje. Į valdybą parinkti šie asmenys — agronomas JONAS SMILGEVIČIUS, buvęs vedėjas Alfo Nobelio Varšavoje. po to buvęs organizatorius ir vedėjas „Vilijos;“ A. PRUŠAS, buvęs vedėjas banko Petrograde, rašytojas kooperacijos klausimuose veikaly ir dabar yra vedėjas Lietuvos Prekybos Banko, kuris yra taipgi ir Lietuvos valdžios banku. JURGIS BALTRUŠAITIS, buvęs vedėjas ilgą laiką „Zagrės,“ Marijampolėje ir gerai žinomas vaizbininkas. ANDRIUS VOSYLIUS, buvęs „Vilijos“ fabriko vedėjas ir dabar yra vedėjas LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS.

Kiti nariai: — St. Ciurlionis, prezidento Smetonos asmeninis sekretorius ir Lietuvos valstybės raštinės vedėjas, VILIUS GAIGALAITIS Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas, buvęs Vokietijos Reichstago narys per 9 metus. Dr. J. ALEKNA, Lietuvos Tarybos narys ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas. SALEMONAS BANAITIS, žinomas spaustuvininkas ir knygų leidėjas Kauno, arys Lietuvos Tarybos, baigęs Petrogrado Komercijos Institutą. DR. A. SLIŽYS, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus viršininkas. PRANAS SMILGEVIČIUS, valdininkas Lietuvos Prekybos ir Pramonės ministerijoje. Agronomas J. KRIAUCIUNAS, Žemės Ukio Ministerijos direktorius. J. KAUNAS, Lietuvos Intendantūros Valdininkas. I. DOBKEVIČIUS, Lietuvos valdžios paskirtas direktorius prie Pramonės ir Prekybos Banko P. TAMOŠEVIČIUS, kasininkas Valstybės izdo Šiauliuose. Pramoninkas J. GUSTAITIS (Brolis kun. A. Gustacio, poeto). A. RIMKEVIČIUS, spaustuvininkas iš Vilniaus. P. LEO NAVIČIUS, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdininkas, ir k.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės turi viso 50 narių Lietuvoje. Ar Tamstos nenorėtumėt irgi rasti tarpe jų ir veikti Lietuvai naudingą darbą?

LAIKO PALIKO LABAI MAŽAI I LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE.

Šėrai Lietuvos Atstatymo Bendrovės pasidavinės tik lig NAUJŲ METŲ. KAS tik gali įstoti turi pasiskubinti, nes pavėlinę negaus pirkti.

SENIEJI NARIAI KIEČIAM PIRKTI DAUGIAU ŠERŲ.

Šiomet yra padaryta tiek pelno, kad kad bus galima ir daugiau išmokėti dividendų. Už pirmą pusmetį jau išmokėta 4% už idėtus pinigus i Lietuvos Atstatymą Bendrovę.

Už antrą pusmetį bus išmokėta DAUGIAU NEGU 4 NUOŠIMČIAI. Ir dividendai augs kitais metais greičiau kaip pusmečiais.

ŠERAS \$10.—

Negalima imti mažiau kaip 5 šerus.

JEIGU NORITE SAVO DRAUGUI PADARYTI TIEK GERO, KAD JIS GAUTU UŽ SAVO PINIGUS KAS PUSMETIS DIDELIUS DIVIDENTUS, PRIKALBINKITE JĮ ĮDETI PINIGUS I LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE.

Igaliotiniai ir nariai darbuokitės: juo bus greičiau užbaigtas PARDAVINEJIMAS ŠERŲ TUO DIDESNIS PELNAS LIKS.

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION-LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE, 320 Fifth Ave., New York, N. Y.

Aukautojai ir Jų Aukos.

Per Laisvės Varpo Išleistuves PASARGA.

Visi gerbiami aukautojai, kaip draugystės taip ir pavieniai, temykite j aukų sąrašą, ir jeigu surasite kokias nors klaidas, tai malonėkite pranešti aukų tvarkymo komitetui.

(Tęsa).

Navickis Antanas	1.00
Nemunis L.	1.00
Navickas Kaz.	1.00
Ničas Juozapas	1.00
Namor Bernardas	5.00
Nausiedas Petras	1.00
Norman Alex.	1.00
Nalkauskas Kazimieras	2.00
Nakutis Domininkas	1.00
Nirtautas Vik.	1.00
Neberieža John	5.00
Nedvaras Stanislovas	2.00
Norvaisha Leopold	1.00
Narkačia J.	5.00
Niedvoras Leonard	5.00
Norbut Frank	5.00
Narkevičius Francis	1.00
Navadauskis Antanas	5.00
Nemčauskis Steponas	1.00
Neberiza William A.	5.00
Naikelis S. Dr.	10.00
Nitkus Peter	1.00
Nakrašis Aanton	2.00

(Bus daugiau).

Vietinės Zinios

DAR \$100 LIET. LAISVEL.

Lapkr. 8 d., vakare, Englewood'o kolonijoje kalbėjo chemikas P. J. Žūris L. Liūos. Savaitės reikale. Žmonių buvo suširinkę apie 50 (daeliu tolos kolonijos skaitosi nemažai). Išsyr: aukų surinkta 60 dol., bet po antro paraginimo "davaryta" lygiai iki 100 dol.

L. G. D. APSKRIČIO SUŠIRINKIMAS.

Lietuvai Gelbėti Draugijos Chicago apskrčio susirinkimas įvyks utarninke, lapkričio 11 d., 8 val. vak., Wodmano svet., W. 33 ir Lime gatvės. L. G. D. skyrių delegatai bei valdybų nariai, malonėkite nesiviliinti, kad nereikėtų viešniams kitių laukti ir bereikalo gaisyti laiką. Taipgi kviečiama atsilankyti dar neprisidėjusių prie apskrčio 38 ir 57 skyrių atstovai.

S. Grišius, pirm. R. Adžgis, sek.

DOMAI L. G. D. 17 SKYRIAUS NARIAMS. L. G. D. 17 skyriaus susirinkimas

kimas įvyks antradienyje, lapkričio 11 d., lygiai kaip 8 val. vak., Wodmano svet., kampas 33 ir Lime gatvių.

Malonėkite atsilankyti visi nariai ir rėmėjai. Taipgi atsižvelkite savo draugus bei pažįstamus, nes dabar yra svarbus momentas, kuris iš mūsų letuvių daug ko laukia ir į kurį mes privalome atidžiai pažvelgti ir gelbėti Lietuvą.

Rast. M. K. Šilis.

\$1,000 I. L. N. FONDĄ.

Chicago Lietuvių Taryba atsiųsiam lapkr. 7 d. susirinkime, apkalbėjusi apie Lietuvos Liūosybės Savaitės pasiekimus, nutarė tuoj pasiųsti surinktų aukų į Liet. Nep. Fondą 1,000 dolarių.

LIETUVOS SUNŲ DR. NO. 1 AUKA.

Lietuvos Sunų Draugystė No. 1 (iš Town of Lake) paaukavo \$25.00 dolarius į Lietuvos Nepri gulmybės Fondą. Auką pridavė Draugijos knygvedis J. J. Palėkas "Liet." Red., kurių tuoj pasiuntėme L. N. Fondan. "Liet." Red.

Lai atsišaukia Julijonas Grabliauskas pas Damj Dubinską, 3546 Lowe Ave., Chicago. Jam randasi iš Lietuvos laiškas — iš Virbalių

SO. CHICAGO.

Lietuvos Liūosybės Savaitės Prakalbos.

Spalio 3 d., ketverge, įvyko L. L. Savaitės prakalbos. Kalbėjo chemijos inžinierius P. J. Žūris, kurio prakalba buvo žiniosis turtinga, daug reikšmių ir raginanti. Po prakalbų buvo girdėti žmonės tarp savęs kalbėję, esą, kad taip daugiau čia panašų kalbėjimų pasistatytų, tai vietos lietuviai kur kas vėlesniais ir naudingesniais savo tėvynei pastotų.

Publika buvo susirinkę apie 50 ypatų aukų į Lietuvos Nepri gulmybės Fonda surinkta \$127.23.

Aukavo sekanti tėvynainiai.

Dom. Adomaitis	\$9.00
J. Rudaitis	8.00
Kaz. Manikas	7.00
Pet. Yudvitis	7.00
Jok. Karvelis	6.00
M. Visockienė	5.00
J. Lisauskas	5.00
St. Garnis	5.00
B. Kukinskas	5.00
St. Sydlaukas	5.00
F. Gediminas	5.00
J. Kvieta	3.33

Po \$2.00:

J. Trijonis, J. Zelnis, M. Paške, J. Vaitkus, M. Moška, F. Šagamos, J. Adomaitis, P. Sinil'as.

Po \$1.00:

E. Poškaitis, Ad. Visockaitis, J. Ciapokas, P. Mašokas, A. Tamasianas, Z. Vilkas, A. G. tautas, A. Urbėnas, Z. Pastarastis, St. Šimkus, J. Kudzma, D. Ruseckas, M. Cuplis, V. Mašukas, J. Baltramaitis, Al. Suciū, J. Statkeviciū, A. Ragauskas, Kl. Ruseckas, M. Garuckas, A. Masiokas, J. Tamašauskas, K. Kiupelis, P. Ba gužis, V. Rutkauskas, F. Mašulis, J. Pastarastis.

Smulkių aukų \$2.70

Viso labo. \$127.33.

J. Trijonis

DIDELIS BARGENAS Parsiduoda didelis sandėlis groserio ir rudyto mėsos. Turi buti parduotas trumpa laiką. 8944 Houston Ave., So. Chicago, Ill. Telef. So. Chicago 6454.

Parsiduoda arba parsirandavoja pulkus namas ir plotas žemės, kur galima laikyti gyvulių ir paukščių, kur galima antra tiek uždirbti kiek dabar ir visuomet turėti savo daržovius. Gatvėkariai netoli taigai geležinkelio stotis irgi čia pat. Už viena nikelio gali uždirbti čia pat. Pa. išskubinkite Lietuvai, nes už nenorū išduoti žmogui svetimšaitos, laikan Lietuviams. Aš turu dvi toki vieti su kokias pat. priemonais. Atsišaukite greitai laiku, kad nepalimti kiti. Visuomet nedideliomis mianė galima rasti namie arba kitomis dienomis iš rynečio.

KASPER IDZELEWICH 8532 Vincennes av. Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai bučėnės ir grosernės fikceriai su namu arba atsiduoda į randą. Atsišaukite pas savininką J. Stankus, 3714 Emerald Ave., Chicago.

EXTRA! EXTRA!

Puikių, naujai statytas 5 kambarių namas, maudynė, elektros ir gesas. Namas randasi puikioj vietoj, prie pat dirbtuvių ir sriytkarių. Kreipkitės prie savininko, o busit su kaina už gaudinti. Mrs. T. Rodovičienė, 936 W. 33rd St., Chicago Ill., Tel. Yards 2750.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau giminių ir pažįsamy, pa einu iš sauklių kaimo, Simkaičių Val. sčaus, jau 24 metai kaip gyvenu Amerikoje. Taigi kas turite reikalų kreipkitės šiuo adresu: Juozapas Jaukėna, Box 147, Calnbrook, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Vaelavo Ivoškaus, Kanno gub. Sialūj pav. Pa pilės parapijos Rudikų sotos. Gavai laišką iš Lietuvos, turu žinių apie tamstos tėvus ir brolius, dėl platešnių žinių atsišaukite: Chas. Mitsu'is, Box 25, Ericsburg, Minn.

Pranešu Visiem

Kad Salute Stomach Bitters yra pripažintas Washington, D. C. už tikrą ir geriausią gydymo dēl kiekvieno, kas turi tik jausias vidurių nesveikata, skauda po krutine, vidurių užkietėjimą, skilvio netvarkingumą, neskanus atsirgimo neturint apetito, galvos skausmą, strėnų ir inkstų ir taip toliaus. Salutes Stomach Bitters viską pašalina ir palieka laimingą, aiški, kurie jautėsi nystant, tai persitvirkinkite, o busite užganėdinti. Kaina: 1.50, 2.50, 3.50, 4.50, 5.50, 6.50, 7.50 ir 12.00. Salute Bitters iš šaknių žievelių žolijų sėklų ir žiedų, ir nėra pripažintais svaigalu, bet gyduole.

Galima gauti kiekvienoj aptiekoj, o jeigu negali gauti, tai prisiųskit money orderiu pinigais, o mes gavo pinigais ir užašlymą kiek reikalaujat tai prisiųsime dēl tamistų.

Pasargą: Reikalaujant prisiųskit tikrai ir aiški savo antrašį ir rašykite taip:

SALUTE MANUFACTURE P. A. BALTRANAS CO. 616 W. 31st St., Chicago, Ill.

REIEKALAUJAME LIFE INSURANCE AGENTU.

Gerai sukontraktai, dideli kambariai, liberali atnaujinimai. Galite pasvęti visą arba dalį savo laiko. Jums apsimokės dirbti su mumis. Telef. Monroe 2820.

NORTHWEST CHICAGO AGENCY. 1575 Ogden Ave. Louis Hirsh, Manager

DR. I. E. MAKAR Lietuvius Gydotojas ir Chirurgas Roselando: 10900 S. Michigan Ave. Telefonas Pullman 342 ir 3180 Chicago ofisas: 4515 S. Wood St. Tik Ketvergo vak. nuo 7 iki 9. Telefonas Yards 723

DR. J. KULIS LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Gyd. visokias ligas m.cerų, vaikų ir vyrių. Specialiai gyd. limpančias, senas ir pasilapintas vyrų ligas. 3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. C. Z. VEZELIS LIETUVIS DENTISTAS Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutartį 4712 SO. ASHLAND AVENUE. arti 47-toe Gatvės.

DR. M. HEPZMAN IŠ RUSIJOS Čia gausiam žinomas per 16 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akisieris. Gyd. akis ir chronikinis ligas, vyrių moterių ir vaikų, pagal naujausias metodus. X-Ray ir kitokius elektrinius prietaisus. Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th Street, netoli Fisk Street. VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir 6-8 vakarais. Telephone Canal 3110 GYVENIMAS: 3412 So. Halsted St. VALANDOS: 8-9 ryto, tikrai.

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos nuo 4 iki 8 vakarais 1125 W. 38th St., CHICAGO, ILL. arti Kedzie Ave.

DR. M. T. STRIKOLIS LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas: 1757 W. 47 St. Boulevard 160 Of. Val. 13 ryto iki 2 po piet. ir 6-30 iki 8:30 vak. Nedėl. 9 iki 12 diena Namai: 2914 W. 43 St. McKinley 263

DR. A. JUOZAITIS DENTISTAS Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakarais Nedėliomis pagal sutartį. 261 S. HALSTED ST., CHICAGO

DR. C. K. KLAUGA Dentistas... Naujių Name 1739 S. Halsted St. Chicago Valandos: 9 iki 12 ryto ir 2 iki 9 vakare.

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos nuo 4 iki 8 vakarais 1125 W. 38th St., CHICAGO, ILL. arti Kedzie Ave.

DR. M. HEPZMAN IŠ RUSIJOS Čia gausiam žinomas per 16 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akisieris. Gyd. akis ir chronikinis ligas, vyrių moterių ir vaikų, pagal naujausias metodus. X-Ray ir kitokius elektrinius prietaisus. Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th Street, netoli Fisk Street. VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir 6-8 vakarais. Telephone Canal 3110 GYVENIMAS: 3412 So. Halsted St. VALANDOS: 8-9 ryto, tikrai.

F.A. JOZAPAITIS, R. Ph. DRUG STORE-APTEIKA Pildome Visokius Receptus 3601 SO. HALSTED ST. CHICAGO

Dr. G. M. Glaser

Praktikuoja jau 27 metus 8149 S. Morgan St., kėrtis 32 st. Specialistas Moterių, Vyrių, ir Chronikų Ligų. Valandos: 9-10 ryto, 12-1 po piet. 8-8 vak. Nedėl. 9-12. TELEFONAS YARDS 687.

Prekė Naujas Metus su tobulu akis reikiu, taip, kad nieko nepastebėtumėte per 5 minutes, kas čia gali būti naudinga. Regos prašalimas, pasitarkite su manim, prieš einant kur kitur. Egzaminiacija DYKAL. Gerai pritaikinti alinai prašalins akis ir galvos skaudėjimus, crumparegystę arba dalį. Kampa: 1100 1/2 gatvė. Valandos: nuo 9am iki 12 val. vak. Nedėl. 9-12 val. dienos

JOHN SMETANA SPECIALISTAS AKIŲ 1801 S. ASHLAND AVE., CHICAGO. Ofisas: 1801 S. Ashland Ave., Chicago. Valandos: nuo 9am iki 12 val. vak. Nedėl. 9-12 val. dienos

DR. S. MAIKELIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Chicago 4712 S. Ashland Ave. Ofisas: 4847 W. 14th Street Ofisas: Tel. Cicero 5961 Rezidencija 3336 W. 66th Street Telephone Prospect 8585

Dr. Virginia Narbuti Physician & Surgeon 3001 West 22nd Street 2111 Marshall Blvd.

Ofiso valandos: 2 iki 4 po piet. 7 iki 9 vakare. Tel. Lawndale 660 Gyvenimams: Tel. Rockwell 1681

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE Mokiniai stovyti, dirbti, designing diena ir vakarais dēl baltos ir raudonos. Pailidijimai išduodami ir vie rbs rasytis, o laisvą paistatant, suteikti jums patarimą. Jos parupinamos dykai. Atsilankykite 2407 W. Madison St. SARA FATEK, Principa

Telephone Cicero 5082 DR. A. JUOZAITIS DENTISTAS Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakare Nedėliomis pagal sutartį. 261 S. HALSTED ST., CHICAGO

DR. C. K. KLAUGA Dentistas... Naujių Name 1739 S. Halsted St. Chicago Valandos: 9 iki 12 ryto ir 2 iki 9 vakare.

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos nuo 4 iki 8 vakarais 1125 W. 38th St., CHICAGO, ILL. arti Kedzie Ave.

DR. M. T. STRIKOLIS LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas: 1757 W. 47 St. Boulevard 160 Of. Val. 13 ryto iki 2 po piet. ir 6-30 iki 8:30 vak. Nedėl. 9 iki 12 diena Namai: 2914 W. 43 St. McKinley 263

DR. A. JUOZAITIS DENTISTAS Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakarais Nedėliomis pagal sutartį. 261 S. HALSTED ST., CHICAGO

DR. C. K. KLAUGA Dentistas... Naujių Name 1739 S. Halsted St. Chicago Valandos: 9 iki 12 ryto ir 2 iki 9 vakare.

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos nuo 4 iki 8 vakarais 1125 W. 38th St., CHICAGO, ILL. arti Kedzie Ave.

DR. M. T. STRIKOLIS LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas: 1757 W. 47 St. Boulevard 160 Of. Val. 13 ryto iki 2 po piet. ir 6-30 iki 8:30 vak. Nedėl. 9 iki 12 diena Namai: 2914 W. 43 St. McKinley 263

DR. A. JUOZAITIS DENTISTAS Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakarais Nedėliomis pagal sutartį. 261 S. HALSTED ST., CHICAGO

DR. C. K. KLAUGA Dentistas... Naujių Name 1739 S. Halsted St. Chicago Valandos: 9 iki 12 ryto ir 2 iki 9 vakare.

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos nuo 4 iki 8 vakarais 1125 W. 38th St., CHICAGO, ILL. arti Kedzie Ave.

DR. M. T. STRIKOLIS LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas: 1757 W. 47 St. Boulevard 160 Of. Val. 13 ryto iki 2 po piet. ir 6-30 iki 8:30 vak. Nedėl. 9 iki 12 diena Namai: 2914 W. 43 St. McKinley 263

DR. A. JUOZAITIS DENTISTAS Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakarais Nedėliomis pagal sutartį. 261 S. HALSTED ST., CHICAGO

DR. C. K. KLAUGA Dentistas... Naujių Name 1739 S. Halsted St. Chicago Valandos: 9 iki 12 ryto ir 2 iki 9 vakare.

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos nuo 4 iki 8 vakarais 1125 W. 38th St., CHICAGO, ILL. arti Kedzie Ave.

DR. M. T. STRIKOLIS LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas: 1757 W. 47 St. Boulevard 160 Of. Val. 13 ryto iki 2 po piet. ir 6-30 iki 8:30 vak. Nedėl. 9 iki 12 diena Namai: 2914 W. 43 St. McKinley 263

DR. A. JUOZAITIS DENTISTAS Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakarais Nedėliomis pagal sutartį. 261 S. HALSTED ST., CHICAGO

DR. C. K. KLAUGA Dentistas... Naujių Name 1739 S. Halsted St. Chicago Valandos: 9 iki 12 ryto ir 2 iki 9 vakare.

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos nuo 4 iki 8 vakarais 1125 W. 38th St., CHICAGO, ILL. arti Kedzie Ave.

DR. M. T. STRIKOLIS LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas: 1757 W. 47 St. Boulevard 160 Of. Val. 13 ryto iki 2 po piet. ir 6-30 iki 8:30 vak. Nedėl. 9 iki 12 diena Namai: 2914 W. 43 St. McKinley 263

DR. A. JUOZAITIS DENTISTAS Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakarais Nedėliomis pagal sutartį. 261 S. HALSTED ST., CHICAGO

DR. C. K. KLAUGA Dentistas... Naujių Name 1739 S. Halsted St. Chicago Valandos: 9 iki 12 ryto ir 2 iki 9 vakare.

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos nuo 4 iki 8 vakarais 1125 W. 38th St., CHICAGO, ILL. arti Kedzie Ave.

REIKIA PAGEEL BOS

REIKIA LEBERIU

Atsišaukite

WRIGHTWOOD IR HERMITAGE AVE.,

GERHARDT F. MEYNE

SHIPPING DEPARTMENT

MERGINOS IR

MOTERIS

Dabard yra viena iš geriausių progų merginoms ir moterims, kurios nori išmokyti darbą, kuris reikalingas Shipping Skyriuje.

Darbas tokis: vyniojimas, rišimas pundelių, sverimas parcel post orderių ir t. p.

Gera pradine mokėstis. Puiki progą išsidirbti garą darbą.

Valandos 8:00 iki 4:45. Subatomis iki pietų.

SEARS ROEBUCK & CO. HOMAN AVE. & ARTHINGTON ST.

MERGINOS IR

MOTERIS

Prie lengvo, švaraus ir žingeidaus darbo mūsų Popierių, Baksų, Trunkų ir Sienučių Popierių dirbtuvė.

Gera pradine alga. Puiki progą išsidirbti garą darbą.

Valandos 8:00 iki 4:45. Subatomis iki pietų.

SEARS ROEBUCK & CO. HOMAN AVE. & ARTHINGTON ST.

LEBERIU TROKERIU

WAREHOUSE MENU PEKIERIU

Pastovus darbai. Gera pradine mokėstis

Puiki progą išsidirbti garą darbą.

Valandos nuo 8:00 iki 4:45. Subatomis iki pietų.

SEARS ROEBUCK & CO. HOMAN AVE. & ARTHINGTON ST.

REIKIA DARBININKŲ PRIE BUDAVOJIMO.

ATSIŠAUKITE PAS

WELLS BROTHERS CONSTRUCTION CO.

PRIE BRENNAN PACKING CO.,

PLANT No. 2

40-tas Place, Normal Ave.

REIKIA MOTERIŲ

Reikia moterių ar merginų, piešiančių grindis, maldynius ir kaubinius. Atsišaukite pas prižiūrėtoją (House-keeper)

Lakota Hotel, 3001 So. Michigan Ave.

REIKIA MOTERIŲ IR MERGINŲ

Prie lengvo darbo, sortuoti sėklas. Gera mokėstis.

LEONARD SEED CO., 223 W. Kenzie St.

REIKIA VYRŲ

Dirbti prie lumberio. Atelkite ant 7 val. ryto. Užmoka kasdieną.

LORD & RUSHNELL, 2424 So. Laflin Str.

Lietuviai Skaitykite LIETUVA

REIKIA PAGELEOS.

REIKIA LEBERIU

Atsišaukite

WRIGHTWOOD IR HERMITAGE AVE.,

GERHARDT F. MEYNE

SHIPPING DEPARTMENT

MERGINOS IR

MOTERIS

Dabard yra viena iš geriausių progų merginoms ir moterims, kurios nori išmokyti darbą, kuris reikalingas Shipping Skyriuje.

Darbas tokis: vyniojimas, rišimas pundelių, sverimas parcel post orderių ir t. p.

Gera pradine mokėstis. Puiki progą išsidirbti garą darbą.

Valandos 8:00 iki 4:45. Subatomis iki pietų.

SEARS ROEBUCK & CO. HOMAN AVE. & ARTHINGTON ST.

MERGINOS IR

MOTERIS

Prie lengvo, švaraus ir žingeidaus darbo mūsų Popierių, Baksų, Trunkų ir Sienučių Popierių dirbtuvė.

Gera pradine alga. Puiki progą išsidirbti garą darbą.

Valandos 8:00 iki 4:45. Subatomis iki pietų.

SEARS ROEBUCK & CO. HOMAN AVE. & ARTHINGTON ST.

LEBERIU TROKERIU

WAREHOUSE MENU PEKIERIU

Pastovus darbai. Gera pradine mokėstis

Puiki progą išsidirbti garą darbą.

Valandos nuo 8:00 iki 4:45. Subatomis iki pietų.

SEARS ROEBUCK & CO. HOMAN AVE. & ARTHINGTON ST.